

A volt politikai üldözöttek és hadifoglyok gyermekeit is kárpótolják

Kártalanítási törvény nyújtott lépésekben

Fotó: Nagy Tibor

A rendszerváltást követően 1990-ben lépett életbe a 118-as törvény, amely a kommunista rendszerrel szembeszálló, börtönbüntetésre ítélt egykori politikai üldözötteket, a politikai meggyőződésük miatt pszichiátriai intézményekbe utaltakat, az 1945. március 6-a után erőszakkal kitelepített, a kényszerlakhelyre kényszerített személyeket, valamint a szovjet

lágerekbe elhurcolt hadifoglyokat kártalanította az elszennvedett sérelmekért. A havi illetmény mellett különböző kedvezményeket is biztosított számukra.

Bodolai Gyöngyi

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Maros megyében jó az oltási kedv

... április 19-ig több mint 115 ezer adag oltóanyag érkezett a megyébe, és több mint 44 ezer személy már mindkét dózist megkapta.

4.

A méltányosság jegyében

Méltányosan és arányosan támogatott oktatásügyi rendszer kialakítását tűzte ki célul a marosvásárhelyi tanács RMDSZ-frakciója. Hogy milyen határozattervezeteket és módosítási javaslatokat indítványoztak az intézmények működésének, valamint a diákok és pedagógusok életének a megkönnyítése érdekében, az elmúlt héten Frunda Csenge frakcióvezető, dr. Tamási Zsolt és Berecki Sándor tanácsosok ismertették a sajtó képviselőivel.

5.

Kidöntöttek egy útjelzőt

Szabályozná a dombvidéki turistaösvényeket Christine Tellmann Szeben megyei PNL-s képviselő. Az erre vonatkozó jogszabály kezdeményezésének első lépéseként április 20-án tárgyalt Adrian Oros mezőgazdasági és vidékfejlesztési miniszterrel és Camelia Procoppal, az Állami Területek Ügynökségének (Agenția Domeniilor Statului) vezérigazgatójával.

6.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- > kontaktlencse-felírás és rendelés
- > ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- > mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- > a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilátagítás nélkül, távolsági fotózással)
- > kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- > korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- > szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- > új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- > terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Sztráda csigatempóban

Benedek István

Történelmi pillanat: az e heti kormányülésen fogadták el az észak-erdélyi autópálya utolsó, Szilágy megyei szakaszának építéséhez szükséges telkek kisajátításáról szóló rendeletet. A bejelentést tevő közlekedési miniszter, mint ilyenkor jó politikushoz illik, hátra is ve-regette önmagát, kifejtve, hogy pár héten belül már el is kezdődhet az építkezés az említett szakaszon.

Remek hír lett volna ez úgy a múlt évtized közepén, hiszen csak annyi a bökkenő a történetben, hogy magát az egész sztrádát az első tervek szerint már kilenc éve be is kellett volna fejezni. Ennek a nagyberuházásnak a története szemlélteti igazán jól, hogy miért is halad úgy ez az ország, ahogyan látjuk a mindennapokban. Csaknem egygenerációnyi ideje jelentették be a tervet, nagy lendülettel neki is fogtak, gyorsan el is akadtak vele. Egy kis része el is készült, ami ha másra nem is nagyon, de arra kiválóan jó, hogy érzékeltesse a közlekedővel, mennyire fontos lenne a korszerű infrastruktúra. Mindenki, aki a politikumból ebben az évszázadban kormányon volt, fontosnak találta, de egy kabinetnek sem sikerült a mandátuma alatt legalább egy szakaszt a tervezéstől az átadásig felépíttetnie. És élhetünk a gyanúval, hogy a jelenlegi kormány mandátuma alatt sem fejezik be teljesen a munkát. Mert ha még csak most sajátítják ki a telkeket az utolsó szakaszhoz, azt számtalanszor láthattuk már a gyakorlatban, hogy a kivitelezési határidők itt semmit nem érnek, mert vagy a pénz fogy el,

(Folytatás a 3. oldalon)

ÁPRILIS

26., hétfő
A Nap kel
6 óra 17 perckor,
lenyugszik
20 óra 24 perckor.
Az év 116. napja,
hátravan 249 nap.

Isten éltesse!
Ma ERVIN,
holnap ZITA és MARIANNA
napja.

IDŐJÁRÁS

Többnyre napos idő
Hőmérséklet:
max. 12 °C
min. 5 °C

A vasárnapi lottóhúzás nyerőszámai

Joker	1, 23, 15, 18, 26 + 17	NOROC PLUS: 9 3 1 6 2 4
Loto 40	19, 7, 38, 34, 15, 11	SUPER NOROC: 3 8 6 8 6 7
Loto 90	27, 42, 48, 44, 46, 23	NOROC: 2 9 3 7 9 7 4

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Be lehet nevezni a 10. Székely Vágtára

Május 19-éig lehet a háromszéki 10. Székely Vágtára bevezetni. A versenyre június 26-án kerül sor a háromszéki Maksa melletti Óriáspince-tetőn. A járványügyi helyzetre való tekintettel nem fogadnak nézőket, a futamokat online eseményként követhetik az érdeklődők. A verseny tétje a budapesti Nemzeti Vágtára való kijutás. Az érdekeltek bővebb információkért Kiss Ildikóhoz fordulhatnak (telefon: 0733-084-200, e-mail: szekelyvagta2021@gmail.com).

Új székhelyen a jogi személyek adóügyi osztálya

Marosvásárhelyen a városházával szemben felújított épületbe költözött a jogi személyek adóügyi osztálya. A Győzelem téri volt Igiena szövetség egykori fodrászüzletét alakították át a jogi személyek adó- és illetékügyi osztályává. Két pénztárbalagnál fogadják az adófizető jogi személyeket, ugyanott található a pénzügyi adóbevallások számára fenntartott ügyfélablak is.

Rövid terápiás program Szentkatolnán

A Bonus Pastor Alapítvány május 3–14. között kéthetes rövid terápiás programot szervez szenvedélybetegnek és felnőtt hozzátartozóknak Szentkatolnán. Azok jelentkezését várják, akik változtatnának alkohol-, játék- vagy társfüggőségükkel terhelt életmódjukon. Jelentkezési határidő: április 26. A Maros megyeiek Deé Lukács Évánál érdeklődhetnek és jelentkezhetnek a 0265/254-460 telefonszámon.

A marosvásárhelyi piacok nyitvatartása

A marosvásárhelyi piacgazgatóság tájékoztatása szerint a Hadsereg téri piac naponta 8–18 óra között tart nyitva, az élelmiszertermékeket forgalmazó piacok az alábbi program szerint működnek: hétfő–csütörtök 7–21, péntek, szombat és vasárnap 7–18 óra között. A piacok területén működő kereskedelmi helyiségek hasonló program szerint lesznek nyitva. Április 30-án az élelmiszertermékeket forgalmazó piacok 7–20 óra között tartanak nyitva. A veszélyhelyzet alatt – a 2021.04.08-i 432-es számú kormányhatározat 3-as mellékletének 12. cikkelye (1) bekezdésének előírásai értelmében – továbbra is zárva marad az ócskapiac – tájékoztatott Ujicá Valer ügyvezető.

Katalizátortolvajok buktak le

A marosludasi rendőrök minősített lopás gyanújával előállítottak három férfit. A 20–24 év közötti marosvásárhelyi, nyárádtói és szentpáli illetőségű tetteseket járműkatalizátorok leszerelésével és eltulajdonításával gyanúsítják. Kettejük ellen a marosludasi ügyészség bünyügyi felügyeletet rendelt el. A rendelkezésre álló adatok szerint januárban két járműről szerelték le a katalizátorokat, tettükkel a tulajdonosoknak 3.000 lejes kárt okoztak. Az ügy kivizsgálása folyamatban van.

Hírszerkesztő: Szer Pálosy Piroska

Marosvásárhely önkormányzata megvásárolja a hidegvölgyi iskolaépületet Felszámolják a Kulturális és Tudományegyetemet

A marosvásárhelyi tanács csütörtöki ülésén a képviselőtestület úgy döntött, hogy megvásárolja azt a Hidegvölgyben, a Legelő utca 21/A szám alatt működtetett iskolaépületet, ahol mintegy 155 roma gyerek tanul. Bár a Divers Egyesület vezetője, Koreck Mária azt kérte a tanácsosoktól, hogy nappali központként működtessék az épületet, megszüntetve a roma gyerekek szegregációját, a testület továbbra is oktatási intézményként szeretné használni az épületet.

Antalfi Imola

Koreck Mária javaslatát Radu Bălaş olvasta fel, lényege az, hogy módosítsák az épület rendeltetését nappali központtá. „Az épület nem felel meg az oktatási feltételeknek, a roma közösséget szegregálják, ami a súlyos diszkrimináció. Nappali központként való működtetése nem igényel nagy beruházást. A szegregációt fel kell számolni, más iskolákba kell írni az itt tanuló roma gyerekeket, iskolabuszokkal kell őket odaszállítani. Az épület nem felel meg az oktatás céljára, hiszen két nem túl nagy szoba, konyha és fürdőszoba található benne, tűzvédelmi szempontból sem megfelelő” – jelentette ki Radu Bălaş, aki úgy vélte, ebben a kérdésben a szakember véleménye kellene irányadó legyen. Venczi János egyetértett kollégájával, de hangsúlyozta, a határozattervezet a vásárlásról szól. „Egyelőre nincs hova küldjük a gyerekeket. Az oktatás mellett nevelési rendeltetést is adjunk az épületnek. Idéntől, mivel az épület nem felel meg iskolának, ne írjanak be nulladik osztályos gyerekeket” – tette hozzá.

Tamási Zsolt is támogatta Venczi János javaslatát. „A vásárlás kedvező lépés, és bármilyen tevékenységet, ami ott zajlik majd, akkreditálni kell, s ehhez alá kell rendelni egy jogi személyiségű oktatási intézménynek”. Pápai László javaslatával ellentétben, hogy rendelkezés nélkül szavazzák meg a tervezetet, azt a későbbiekben is meg lehet határozni, Tamási Zsolt úgy vélte, az oktatási hálózat

része kell hogy legyen, ami összehangolja az itt zajló tevékenységet. Sergiu Papuc szerint a Romulus Guga általános iskola alá kell rendelni, jogi személyiség nélkül. A képviselők végül Venczi János javaslatát szavazták meg, illetve azt, hogy 85 ezer euróért megvásárolják az ingatlant.

Megszűnik a Kulturális és Tudományegyetem

A tanácsosok szavazatukkal felhatalmazták Radu Bălaşt, hogy felügyelje a Csegzi Sándor, Marosvásárhely korábbi alpolgármestere, majd Dorin Florea volt polgármester tanácsadójával vezetett Marosvásárhelyi Kulturális és Tudományegyetem törlését az intézmények jegyzékéről. Radu Bălaş, aki korábbi mandátumában is többször hangsúlyozta a szóban forgó intézmény felszámolásának szükségességét, ezúttal is kijelentette: ennek az ún. egyetemnek nincs haszna, az elmúlt 5 év alatt „elnyelt” a közpénzből vagy 6-7 millió lejt, ezt a gyakorlatot nem kellene tovább folytatni. A testület megszavazta a Kulturális és Tudományegyetem felszámolását, a jelen levő Csegzi Sándornak, aki szeretett volna pontosítani az intézmény által kapott összegek kapcsán, Kelemen Márton ülésvezető nem adott szót, azt kérte, írásban nyújtsa be észrevételeit.

Zöldpéntek – de csak az önkormányzat alkalmazottainak

A képviselőtestület csütörtökön azt is megszavazta, hogy péntekenként a polgármesteri hivatal és az alárendeltségében működő intézmények alkalmazottai ingyen autóbusszozhassanak. A zöldpéntek a környezetvédelmi minisztérium által szorgalmazott akció, amit azonban Radu Bălaş kettős mércének tartott, azt állítva, hogy az önkormányzat visszaél hatalmával, amikor saját alkalmazottainak ingyenességet biztosít, miközben a város polgárainak fizetniük kell. Bălaş némileg ellentmondásba került párttársával, Pápai Lászlóval, aki viszont támogatta, hogy az eddigi gyakorlattól eltérően, amikor mindennap ingyenesen utaztak, a hivatal alkalmazottai ezután a hét utolsó munkanapján utazhassanak ingyenesen az autóbusszokon. Tehát nekik lesz ezután „zöld a péntek”.

A hobbihorgászat a magántulajdonban lévő halastavakon gyakorolható.

Ideiglenes forgalomelterelés Dicsőszentmártonban

A Nyárádtó – Mikefalva – Dicsőszentmárton útszakaszon végzett korszerűsítési munkálatok keretében Dicsőszentmártonban, a vasúti átkelő felújítása miatt április 19-től, hétfőtől ideiglenesen elterelik a forgalmat a Victor Babeş utcában, a CFR utca és a December 1. út között. Az intézkedés a vasúti átjáró elkészítéséig, előreláthatólag két hétig érvényes. A korlátozást és a kerülőutat forgalmi táblák jelzik.

Halászati és horgászati tilalom

Április 9-étől horgászati és halászati tilalom vette kezdetét, ami június 8-áig tart. A Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Minisztérium rendelete értelmében az ivergési időszakban hatvan napig tilos mind a kereskedelmi jellegű halászat, mind a sporthorgászat, bármilyen halfajok vagy puhatestűek, vízi élőlények kifogása természetes élőhelyükről. Ebben az időszakban a megyében a csendőrség járőrscapatai ellenőrzik a folyók, tavak és természetes tavak környékét és bírságnak – áll a Maros Megyei Csendőrség közleményében.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhart Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁMMENEDZSER: Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. APROHÍRDETÉS: Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Kártalanítási törvény nyújtott lépésekben

(Folytatás az 1. oldalról)

Az eredeti törvényt az évek során többször kiegészítették, módosították, majd 1993-tól a kedvezményezett személy túlélő házastársát is kárpótolták, ha nem kötött új házasságot. A Volt Politikai Foglyok Országos Szövetsége (VPFOSZ) éveken át kérte, hogy az áldozatok gyermekei is részesüljenek kárpótlásban, amit 2019-ben fogadott el a parlament mindkét háza, de az államfő visszautasította, ezért kihagyták a törvényből. Miközben a kárpótlásra jogosultak közül már nagyon sokan eltávoztak az élők sorából, a szövetségnek csupán 2020-ban sikerült elérnie, hogy a 130-as, majd ugyanabban az évben elfogadott 232-es törvényben megfogalmazott kiegészítéssel a kárpótlást kiterjesszék az illetményben részesült elhunyt személyek gyermekeire is, akik mára már jórészt nyugdíjasok.

Az érdekeltek megyénkben is a Volt Politikai Foglyok Egyesületénél kérhetnek bővebb tájékoztatást a jogosultságra, eligazítást, tanácsot arra vonatkozóan, hogy az ügycsomó összeállításához milyen iratok szükségesek, hogyan és honnan lehet a hiányzó iratokat beszerezni – tájékoztatott *Bájenaru Éva* irodavezető. Mivel Marosvásárhelyen a Dózsa György út 9. szám alatt levő épület második emeletén található iroda szolgáltatásait nap mint nap sokan veszik igénybe, reggel nyolc óra előtt számokat osztanak ki érkezés szerint, és annak függvényében kerülnek sorra.

– *Mennyi kárpótlásra számíthatnak az utódok?* – érdeklődtünk az irodavezetőtől.

– Azok a gyermekek, akik a hadifogság, politikai fogság, kitelepítés stb. előtt vagy az idő alatt születtek, száz százalékban részesülnek abban a havi összegben, amennyi a kérvény benyújtása idején az elhunyt szülőnek járt volna (232./6/6). Ennek az összegnek a felét kapják azok az utódok, akik

egyik vagy másik, esetleg mindkét szülő bebörtönzése, fogsága után jöttek világra (6/7). Havi 500 lej kártalanítást biztosítanak azoknak az utódoknak, akiknek a jogfosztás idején halt meg, túnt el, ölték meg, telepítették ki valamelyik szülőjét. (5/7). Ha a gyermek is elszenvedte a jogfosztás valamelyik formáját, és ezért a kárpótlásra már kezdetől jogosult lett volna, vagy mindkét születe kárpótlásban részesült, és a mostani törvénykiegészítés nyomán is jogosult lenne a kártalanításra, a

másolata. Ezenkívül a jogfosztott szülő halotti bizonyítványának, valamint annak a dokumentumnak a másolata, amelyből kiderült, hogy mennyi ideig volt börtönben, fogságban, elhurcolva, és érdemes csatolni a házassági anyakönyvi kivonatát is.

– *Milyen irattal lehet a jogfosztottságot igazolni?*

– A legfontosabb a katonakönyv, elfogadják a munkakönyvet is, ha ez utóbbiban szerepelnek a fogság éve. Akinek egyik sincsen meg,

nem értesültem. Ezt elkerülendő, jó, ha minél több irat van a dossziében, az elítelt házassági igazolványa is például, amelyben az anya neve is szerepel, akár csak a kárpótlásra jogosult személy születési igazolványában. Pitești-ről nem kaptak emiatt visszautasítást. Ugyanakkor hasznos, ha fel tudják tüntetni azt is, hogy mikor, hol volt fogoly a szülő.

– *Akinek nincs más dokumentuma, mint a Magyar Állami Hadilevéltárnak az Orosz Állami Hadilevéltártól kapott adatbázisa*

Azok az esetek, amelyekben kártérítést ítéltek meg a 118-as törvény 1. szakaszának 1. és 2. bekezdése alapján, és amelyekben a gyermekek kárpótlásra jogosultak: a) börtönbüntetést letöltött személyek, akiket politikai bűncselekményért ítéltek el jogerősen; b) szabadságuktól letartóztatási parancs alapján politikai bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt megfosztott személyek, vagy akik közigazgatási hatóság által elrendelt intézkedés miatt veszítették el szabadságukat, és tartották fogva őket az eljárás nyomozati szakaszában; c) akiket szabadságuktól megfosztva elmeorvosi intézetben tartottak; d) akiknek kényszerlakhelyet jelöltek ki; e) akiket lakásukból kitelepítettek; f) akik fegyverrel felszerelve a kommunizmus megdöntésére irányuló ellenállási akcióban vettek részt 1964. december 31-ig. Az 1. szakasz 2. bekezdésének a) pontja szerint: akiket 1944. aug. 23-a után külföldre deportáltak; b) akik 1944. aug. 23-a után szovjet hadifogságba kerültek, továbbá azok, aki a fenti időpont előtt estek szovjet hadifogságba, de a fegyverszüneti megállapodás után sem térhettek haza.

nagyobbik összeget fogják folyósítani számára.

– *Bár a kárpótlás lehetősége a múlt év óta adott, vannak, akik a mai napig sem szereztek tudomást róla?*

– Amint az egyesület elnökétől hallottam, az írott sajtóban, rádióban is népszerűsítették. Szeptembertől, októbertől kezdődően sokan jelentkeztek Az egyesülettől idén januárban kértek meg, hogy segítsék. Ahogy saájáról saájra terjed a hír, mind többen jönnek, volt olyan nap, hogy 30 dossziét állítottam össze, ugyanis a testvéreknek külön aktacsomót kell készítenünk, mert minden életben lévő testvér jogosult a kárpótlásra.

– *Milyen iratok szükségesek a kártalanítás igényléséhez?*

– A jogosult személyazonossági kártyájának, születési anyakönyvi kivonatának (nőknél a házassági igazolványnak), a nyugdíjasok esetében egy nyugdíjszelvénynek a

azoknak segítettünk, hogy kitöltsenek egy típusnyomtatványt, amelyet elküldünk a pitești-i katonai levéltárba, ahol kimutatásuk van a politikai okokból börtönbüntetésre ítélekről, hadifoglyokról. A kérvény mellé csatolni kell a kérelmező személyazonossági igazolványáról, születési anyakönyvi (nők esetében a házassági) kivonatáról készült másolatot és a jogfosztott személy halotti vagy születési igazolványának a másolatát.

– *Sokan vannak, akiknek a különböző korszakok, fennhatóságok idején hol magyarul, hol románul írták a keresztnévét, és az is előfordul, hogy három iratban háromféleképpen szerepel, ezért állítólag nem fogadják el a kérésüket. Mi a teendő ilyenkor?*

– Találkoztam olyan esettel, hogy a hét testvér szüleinek nevét, sőt családnévét is legalább ötféleképpen írták, de visszautasításról eddig

az interneten – amelyben az orosz nyilvántartásban cirill betűkkel és magyarra fordítva is szerepelnek a volt fogoly adatai –, az erről készült másolatot elfogadják-e útmutatóként Pitești-en? Ugyanis aki a bukaresti katonai levéltárhoz fordult, azt a választ kapta, hogy abban az esetben, ha a szülő a magyar hadseregből esett fogságba, az illetékes magyarországi szervektől kell igazolást kérnie, aminek a hiteles fordítását kell elküldeni Pitești-re.

– Eddigi tapasztalataink szerint elfogadják. A törvény nem tesz különbséget, hogy melyik hadseregből esett fogságba. Aki erdélyi lakos volt, az hozzánk tartozik, és jogosult a kárpótlásra.

– *Mi a következő lépés?*

– Ha teljes az aktacsomó, a kitöltött típuskérvényt a szükséges dokumentumokkal együtt a Munkaügyi Minisztériumhoz tartozó Szociális Kifizetési és Ellenőrző Ügynökséghez kell benyújtani

abban a megyeközpontban, ahova a kérelmező utolsó címe szól, ahonnan a nyugdíját folyósítják. Marosvásárhelyen a Iuliu Maniu utca 2. szám alá, ahol egy négytagú bizottság állapítja meg a **jogosultságot**. Az igazoló iratok alapján történő elbírálásra korábban 30, a legutolsó módosítások szerint 90 napon belül kell válaszolnia az ügynökségnek.

Tegyük hozzá, hogy más megyéktől eltérően Maros megyében sajnos nem jeleznek vissza a kérelmezőnek, hogy megkapták a dossziéját. Ha elutasítják a jogosultságot, a területileg illetékes közigazgatási bíróságon lehet felbontani, amely jogerős döntést hoz.

– *Aki megkapja az igazolást, mit kell tennie a továbbiakban?*

– A jogosultságról kiadott igazolás birtokában segítettünk összeállítani a következő iratsomót, amelyet a Megyei Nyugdíjpénztárhoz kell benyújtani, mivel a **havi kártérítési összeg megállapítása és folyósítása a pénztár feladata**. Akik kártyára kapják a nyugdíjat, csatolniuk kell egy banki kivonatot is. A pénztár levélben közli a döntést a juttatás összegéről, amit az állami költségvetésből havonta fedeznek a jogosultaknak.

Az egyesületünk tagjaként elhalt politikai foglyok gyermekei közül soknak segíthetünk, mert az archívumunkban dokumentumot örözünk arról, hogy szüleik mennyi ideig voltak bebörtönözve, hadifogságban, kitelepítve, kényszerlakhelyen.

Sokan felkeresnek háborús veterán igazolvánnyal, ami nem tartozik rájuk, és a törvény sem vonatkozik ezekre a személyekre.

Akik a szövetségünkhöz fordulnak, azoknak lefénymásolom és lepecsételtem az iratait, amit a kérelmező aláír, számot adok minden aktacsomónak, így könnyű elővenni, amikor a nyugdíjosztályhoz kell a kérvényt benyújtani – tájékoztatott az irodavezető.

Minél közelebb vinnék az oltási lehetőséget a lakossághoz

Maros megyében jó az oltási kedv

Maros megye országos viszonylatban az élvonalban helyezkedik el, az első öt-hat megye között van a beoltottak számát illetően – közölte lapunkkal dr. Ferencz Loránd, a Maros Megyei Közegészségügyi Igazgatóság igazgatója. Az intézménytől származó adatok szerint április 19-ig több mint 115 ezer adag oltóanyag érkezett a megyébe, és több mint 44 ezer személy már mindkét dózist megkapta. Előreláthatólag hamarosan felgyorsulhat az oltás menete, ugyanis lehetőséget teremtettek arra, hogy a nagyobb cégek saját székhelyükön oltathassák be alkalmazottaikat és azok családtagjait, ugyanakkor rövidesen bekapcsolódnak a folyamatba a családorvosok, valamint a kisebb, távol eső településeken kérésre mozgó oltóközpontok szállnak majd ki, hogy az ott élők is megkaphassák a vakcinát, anélkül hogy ezért utazniuk kellene.

Menyhárt Borbála

A Maros Megyei Közegészségügyi Igazgatóság adatai szerint az oltási kampány kezdetétől április 19-ig Maros megyébe több mint 115 ezer adag oltóanyag érkezett, ebből több mint 93 ezer adag Pfizer, 16 ezer AstraZeneca, és 6190 adag Moderna. Április 19-ig több mint

100 ezer adag oltóanyagot adtak be megyénkben, és meghaladja a 44 ezret azoknak a személyeknek a száma, akik már a második dózist megkapták. A megyében lévő ellátóközpontokban (idősothonok, foggyatékka) élőket ellátó intézmények) 3539 személy kapta meg a vakcinát.

Ezekkel az eredményekkel Maros megye országos viszonylatban jól áll a beoltott személyek számát illetően, az első öt-hat megye között mindenképp ott vagyunk ezen a téren – mutatott rá dr. Ferencz Loránd. Sajnos Maros megyére is jellemző az országos trend, miszerint vidéken csekélyebb az oltási kedv, viszont az aligazgató hozzá tette, bízik abban, hogy a polgármesteri hivatalok, az egyes vallási felekezetek képviselői, valamint a vidéki közösségekben kulcsfontosságú szerepet betöltő személyek a továbbiakban is szerepet vállalnak az oltási kedv növelésében. Mint mondta, nagyon fontosnak tartja azt, hogy például a roma közösségek vezetői szót emeljenek az oltás mellett.

Nemrég lapunk hasábjain is beszámoltunk arról, hogy április 13-án Maros megyében öt új oltóközpont nyílt meg: Szászrégenben, Marosszentgyörgyön, Erdőszentgyörgyön, Marosszentkirályon és Dédán. Érdeklődésünkre, hogy nyílnak-e a közeljövőben újabb oltóközpontok annak érdekében, hogy a vidéki lakosság számára könnyebben megközelíthetővé váljanak

azok a helyszínek, ahol megkaphatják a vakcinát, az aligazgató kifejtette: az, hogy hány oltópont nyílik, elsősorban oltóanyagtól függ, illetve attól, hogy a helyi önkormányzatok hogyan állnak hozzá a kérdéshez. Szerencsére vannak a megyében olyan polgármesterek, akik régóta kérik, hogy a településükön nyíljon oltóközpont, így remélhetőleg hamarosan újabb központokat tudnak megnyitni – tette hozzá.

Ugyancsak a távol eső vidéki települések lakosságának beoltását segíti elő az a hús mobil oltóegység, amely április 21-én kezdte el tevékenységét az ország 14 megyéjében. Ezek révén az igények függvényében előre kijelölt helyszíneken és meghirdetett időpontban oltják be egy-egy településen a jelentkezőket. A védelmi minisztérium tájékoztatása szerint az oltóegységek elsősorban az egészségügyi igazgatóságok által ajánlott, nehezen megközelíthető településeket keresik fel, személyzetük katonasorvosokból és a katasztrófavédelmi főigazgatóság rohammentőseiből áll. Maros megye a szebeni katonai kórházhoz tartozik Fehér, Hunyad és Szeben megyével együtt, minden esetben az adott megyében működő hatóságok, az operatív törzs a helyi önkormányzatokkal együttműködve jelzi, hogy hol van ezekre igény, és meghatározott időpontban adott településre mennek majd ki a mobil egységek.

Saját székhelyükön oltathatják be alkalmazottaikat a cégek

A napokban jelentették be a hatóságok, hogy újabb könnyítéssel igyekeznek ösztönözni az oltási kedvet, lehetővé teszik a cégek számára, hogy saját székhelyükön immunizálják az alkalmazottaikat, valamint azok családtagjait. A munkahelyen történő oltakozás előnye amellel, hogy nem kell elmenni, illetve sok esetben elutazni egy oltóközpontba, az is, hogy az érintettek nem kell regisztrálnak és előjegyztettsék magukat az oltásra az országos platformon.

A vállalati oltópontok kapcsán dr. Ferencz Loránd elmondta, Maros megyében is elindult ez a folyamat, átiratokat küldtek a cégekhez, és várják a visszajelzéseket annak kapcsán, hogy kik azok, akik szeretnének élni ezzel a lehetőséggel, a vállalkozásoknál hány alkalmazott, illetve hány családtag igényli az oltást. A cégek ezeket az igényeket el kell juttassák a helyi operatív törzshöz, majd miután megtörtént az igények feltérképezése, annak érdekében, hogy a hatóságok pontos képet kapjanak arról, hogy hol, milyen mennyiségű oltóanyagra van szükség, elkezdődik a folyamat. Az alkalmazottak beoltására az adott cég székhelyén kerül majd sor, a nagyobb cégek székhelyén általában szokott lenni egy engedélyezett orvosi rendelő, ahol adottak a megfelelő körülmények az oltásra – tette hozzá az aligazgató.

A szabályzat értelmében amennyiben az adott vállalkozásnak van orvosi rendelője és egészségügyi személyzete, akkor azok be tudják oltani az oltásra jelentkezőket. Ha

nem rendelkeznek az említett lehetőségekkel, de van olyan helyiségük, ami alkalmas az immunizálás lebonyolítására, akkor a közegészségügyi igazgatóság a mobil oltóközpontok révén biztosít egészségügyi személyzetet ehhez. Amennyiben megfelelő helyiséggel sem rendelkezik a vállalkozás, akkor a hatóságokkal közösen talál megoldást arra, hogy az adott vállalat dolgozóit szervezeten megkaphassák az oltást.

A családorvosok is bekapcsolódnak a folyamatba

Mindemellett a közeljövőben, előreláthatólag május közepéig az erre vállalkozó családorvosokat is bevonják az oltási kampányba. Maros megyében eddig valamivel több mint száz családorvos jelezte, hogy szeretne bekapcsolódni. Dr. Ferencz Loránd úgy véli, a siker kulcsa a családorvosoknál rejlik, ugyanis a családorvos az, aki a legjobban ismeri a pacientúráját. Vanak megyék, ahol a családorvosok már elkezdtek oltani, például Temes megyében, ahol a magas fertőzöttségi arány indokolta tette az oltási kampány felgyorsítását, viszont a tervek szerint a közeljövőben mindenütt elkezdhetik a pácienseik beoltását azok a családorvosok, akik vállalják, hogy részt vesznek ebben a folyamatban. Egyelőre úgy néz ki, hogy a családorvosok a Moderna, a Johnson&Johnson, valamint az AstraZeneca oltóanyaggal fognak oltani. Az elképzelések szerint a családorvosok első lépésben felmérik az igényeket, hogy majd központilag ehhez mérten osztják el a rendelkezésre álló oltóanyagot.

Iskolaközpontú szemlélet

A méltányosság jegyében

Méltányosan és arányosan támogatott oktatásügyi rendszer kialakítását tűzte ki célul a marosvásárhelyi tanács RMDSZ-frakciója. Hogy milyen határozattervezeteket és módosítási javaslatokat indítványoztak az intézmények működésének, valamint a diákok és pedagógusok életének a megkönnyítése érdekében, az elmúlt héten Frunda Csenge frakcióvezető, dr. Tamási Zsolt és Bereczki Sándor tanácsosok ismertették a sajtó képviselőivel.

Bodolai Gyöngyi

A tanintézményeknek szánt összegek leosztásakor a fontosabb fejlesztésekre összpontosítottak, mint az iskolák belső internethálózatának bővítése, kialakítása, amit külön tételként fogadtak el. Ezenkívül: iskolabútorzat, a szükséges javítások, bővítések, sportolási feltételek – sorolta a fő tételket dr. Tamási Zsolt, majd a lehetséges forrásokat is megjelölte. Uniós pályázat elnyerése nyújthat segítséget az interaktív táblákkal való felszerelés, laptopok, táblagépek, webkamerák, projektorok, wifiuterek beszerzésére, ha azonban uniós pénzekhez nem sikerül hozzájutni, a költségvetés kiigazításával oldják meg a támogatást.

A költségvetésben feltüntették a hőközpontok javítására vagy cseréjére szükséges összegeket, a csempekályhák cseréjét a 7-es számú iskola B épületében. Az óvodáknál a napközis tevékenységekhez szükséges eszközök megvásárlására irányoztak elő pénzt, továbbá az iskolák bővítéséhez, sporttermek lé-

tesítéséhez szükséges megvalósíthatósági tanulmányok megrendelésére.

A méltányosság jegyében kapnak támogatást az iskolai bútorzat cseréjére, javítási munkákra a korábbi években elhanyagolt tanintézmények. Felhívta a figyelmet arra, hogy az igazgatók a költségvetés összeállításakor a fejkvóta alapján járó támogatást mindenképpen igényeljék, s ezen felül külön tételben az önkormányzat kiegészítő támogatását.

Módosítottak az iskolai pályázatok szabályzatán. Ezentúl a kezdő

igazgató miatt a pontozásnál nem kerül hátrányba az iskola, közös programok alkalmával a vendéglátók étkezési költségei is elszámolhatók, és úgy módosították a határidőket, hogy az év eleji rendezvényeket szintén támogatni lehessen. Az előkészített sport- és kulturális pályázatokat illetően, amelyek tanulmányozhatók, várják az érdekeltek hozzászólását.

Hogy az iskolahálózat a valós helyzetet tükrözze, a Dr. Bernády György Általános Iskola által használt épület átkerült a tanintézmény

gondozásába, a Bolyai elemi osztályai esetében is rendezték az ingatlant.

Megnyílhatnak az iskolaudvarok, amelyeket a környékbeli gyermekek ingyen, más igénylők bérleti díjért használhatnak, ha ezt az adott tanintézmény meghatározott időpontokban lehetővé teszi. Az iskola feltételeket is szabhat, amelyeket a helyi tanácsnak kell teljesítenie, mint például biztonsági őr jelenléte, térfelügyelő kamerák felszerelése. Amelyik iskola vállalja, előnyben részesül a szabadtéri sporteszközökkel való ellátásnál és a sporttámogatásoknál. Az iskolaszékek által hozott döntésekre a járványhelyzet kedvező alakulása nyomán visszatérnek.

Marosvásárhelyen is rendeződik a helyzet, ugyanis a magyar kormány által finanszírozott Kárpát-medencei óvodafejlesztési program keretében érkezett 14 játszótéri berendezés közül 13-nak van már telepítési engedélye, és a 14. is folyamatban van. E téren a 34 helyszín közül megyeszékhelyünk hátrányban volt, de miután a telepítéshez szükséges költségvetést elfogadták, valamennyi óvodában, napköziben hozzáfognak a munkához.

Bereczki Sándor képviselő ismertette, hogy Marosvásárhelyen rendeződik végre a diákoknak járó ösztöndíjak kiosztása, amit kormányhatározat ír elő. Megyei szinten nagy hiányosságok mutatkoztak ezen a téren, ismertették januárban abban az alternatív jelentésben, amely a Tiszta iskoláért Maros megyében elnevezésű projekt keretében a Román Akadémiai Bizottság (SAR) kezdeményezésére készült. A városi tanács március 25-én egyhangúlag fogadta el a Tamási Zsolttal közösen kidolgozott határozattervezetet, amely szerint az idei tanévtől kezdődően a diákok a kormányhatározatban előírt mind a négy típusú ösztöndíjból részesedni fognak – mondta Bereczki Sándor. A teljesítmény-ösztöndíjak értéke havi 300 lej, az érdemösztöndíjaké 130, a tanulmányi ösztöndíjaké 120, a szociális ösztöndíjaké 100 lej, ezek magasabb összegek, mint amiben a környező nagyvárosok diákjai részesülnek.

Május végi ülésén dönt a tanács arról a határozattervezetről, amelynek a célja a képességi vizsgán és az érettségin tízes általánost elért diákok jutalmazása. Szintén tanácsi határozattal szeretnék létrehozni a Gaudeamus díjat; a helyi tanács minden iskolában a tagozatok évfolyamelsőit nemcsak oklevéllel, hanem pénzzel is jutalmazná.

Fotó: Bodolai Gyöngyi

Retro-interjú

Beszélgetés Takács Örssel, a Retromadár blokknak csapódik, és forró aszfalra zuhan című előadás legfiatalabb szereplőjével

Szabó Réka

– Öt éve játszod a Retromadár blokknak csapódik, és forró aszfalra zuhan előadásunkban Robika szerepét. Emlékszel még arra, hogyan teltek a próbák?

– Arra emlékszem, hogy a próbákon nem minden tetszett, amit vetünk. Például az elejét a monológomnak, vagy az előadás végén, amikor Laurát kell keresni, nem szeretem annyira. De a közepén, úgy a monológ után már nagyon szeretem, ott már nincs sok szövegem, csak ott ülök az ablakban, tejet iszom, lent beszélgetnek, és én figyelem őket.

– Azokat a monológokat miért nem szeretted?

– Mert hosszúak. Mondjuk, könnyű volt megtanulni, de nem szeretem a hosszú monológokat.

– Arra emlékszel, hogy milyen érzés volt először nézők előtt játszani?

– Mindenki kérdezte, hogy „Jaj, nem vagy lámpalázás?”, „A nézőket gondold egy száknak”, de az előadásom én meg is feledkeztem a nézőkről. Mindig megfeledkezem róluk, és soha nem is volt semmi baj.

– Hogyan segítettek téged a színészek, milyen volt velük együtt játszani a színpadon?

– Jó volt, viccesek voltak, habár néha szigorúak. És sokat segítettek.

Amikor Radu mondta románul, hogy mit csináljak, ők mindig lefordították.

– Változott-e számodra valamilyen az előadás az elmúlt 5 évben?

– Nemrég voltak újítóp próbák, és észrevettem, hogy jobban odafigyelek magamra. Most már jobban érzem, hogy mit kell csináljak, már nem kell megmondjak, és a szöveget is más hangsúllyal mondom.

– Ez mit jelent?

– Hát azt, hogy változtam. Régebb úgy volt, hogy azért mondtam a szöveget, mert meg kellett tanuljam, és kész. Miután megtanultam, elmondták, hogy hogyan mondjam, és hogyan mozogjak; megpróbáltam, jó volt, s azzal léptünk tovább. De

most jobb, mert már tudom ezeket, tudok másra is figyelni. Meg a másik változás, hogy a színészeknél a gyerekek esetében úgy van, hogy kicsi korunkban sokkal felszabadultabban játszunk, büszké vagyunk, most meg, amikor kacagni kell, csak időzjelben kacagunk.

– Van-e olyan pillanat az előadásban, ami különösen szép emlék a szívedben?

– Inkább a torna, az előadásban mindig azt várom a legjobban. Imádom a zenéjét, a mozgásait, nagyon vic-

Fotó: Rab Zoltán

ces. A szülinapozás nekem például kicsit furcsa, de régen mindenki mondta, hogy na, milyen vagány vagyok, nekem megint szülinapom lesz, ma is, holnap is. De ez a szülinap mindig ugyanúgy telik, ugyanazokat hívom meg, és ugyanazokat az ajándékokat kapom újra meg újra. Most a próbán vettem észre, hogy annál a monológomnál, amit az asztalnál mondok, milyen más a hangom, mert azt akkor vettük fel, amikor 6 éves voltam. Kérdezték a színészek, hogy ne vegyük újra? Én mondtam, hogy szerintem nem kell, és beleegyeztek. És a plakát, az még mindig jó. Feltettük apával a szobám falára egy A0-s lapra, imádom, ott van a pulyka, minden reggel, amikor felkelek, ránézek, köszönök neki. A plakáton, azon-

kívül, hogy más a hajam, mert felborzoltuk hajlakkal, nagyon hasonlítok a mostani önmagamra.

– Sokat turnéztál az előadással, hogy éreztél magad ezeken az utazásokon?

– Nagyon jó volt turnézni, kár, hogy többé nem megyünk. Jártunk Pécsen, Bukarestben, Moldvában. Pécs volt az első. Amúgy ott volt szerintem a legjobb. Imádtam. Sétáltunk este előadás után az utcán, akkor még nem volt semmilyen tilalom, de egy árva lélek sem volt kint, talán egy autó ment el a főúton. Csak mi voltunk az egész városban.

– Várod a 27-ei előadást?

– Kicsit bánom, hogy nem maradhatok még pár napot falun, de nem baj, nagyon jó látni a többieket.

BEREZKY.RO

Szabályoznák a dombvidéki turistaösvényeket Kidöntöttek egy útjelzőt

Fotó: Facebook

Szabályoznák a dombvidéki turistaösvényeket Christine Tellmann Szeben megyei PNL-s képviselő. Az erre vonatkozó jogszabály kezdeményezésének első lépéseként április 20-án tárgyalta Adrian Oros mezőgazdasági és vidékfejlesztési miniszterrel és Camelia Procoppal, az Állami Területek Ügynökségének (Agenția Domeniilor Statului) vezérigazgatójával. A képviselő szerint – habár a hegyvidéki turistaösvények kijelölésére, karbantartására és felügyeletére van jogszabály (a hegyvidéktörvény), az alacsonyabb fekvésű, gyalog-, kerékpáros vagy lovas túsra alkalmas útvonalak gondozására nincs eljárás, annak ellenére, hogy a turizmus utóbbi válfaja egyre népszerűbb országunkban.

Vajda György

Christine Tellmann lapunknak elmondta, hogy személyes élménye adta az ötletet arra, hogy foglalkozzon a kérdéssel. Medgyes korábbi alpolgármestereként a polgármesteri hivatal által kezdeményezett igen népszerű Medias bike maraton – medgyesi kerékpáros terepmaraton – verseny szervezőjeként személyesen is részt vett a város környéki dombvidéken vonuló út-

vonal kijelölésében. Ugyanakkor örömmel felkarolták a Beszterce megyei Tășuleasa Social civil szervezet által kezdeményezett – Erdélyt átszelő – Via Transilvanica útvonal kiépítését is. A napokban értesítették, hogy a Medgyes mellett elhaladó trasszen – tavaszi mezei munka közben – az egyik területet bérlő gazda ledöntötte az útvonaljelző követ. Mint lapunkban is írtunk róla, a megyénken is áthaladó útvonal kijelöléséhez több száz kilogrammos gránitköveket használtak, amelyeket a helyi közigazgatási egységek támogatásával önkéntesek helyeztek ki, nem kis erőfeszítéssel. Az eset adta az ötletet arra, hogy Christine Tellmann foglalkozzon az ügygel – tájékoztatta a képviselőt.

Amint említettük, a hegyvidéki törvény szerint – amely talán felújításra, kiegészítésre szorul – a hegyvidéki turistaösvények kijelölése, karbantartása, elismerése (homologáltatása) a hegyimentő szolgálat hatáskörébe tartozik. A képviselő szerint valami ehhez hasonló jogszabály kellene vonatkozzon a domb- és síkvidéki turistaútvonalakra is, jól meghatározott struktúrával, az érintett hatóságok bevonásával, hiszen az Erdélyi-medencében, a Küküllők vidékén – leginkább az egykori szász településeket is magába foglaló Hortobágy vidékén – egyre többen építettek és üzemeltetnének panziókat, agroturisztikai vendégházakat, ahonnan a turisták gyalog, kerékpárral vagy akár lóháton járnak be a környéket. Továbbá egyre több egyesület szervez – a medgyesi maratonhoz hasonlóan – terepfutó vagy terepkerékpár-versenyeket – a szóban forgó jogszabály erre is tekintettel kell legyen.

Az említett útvonalak kiépítésekor az egyesületek egyeztetnek a helyi közigazgatási egységekkel, az erdészeti hivatalokkal – általában meglévő székér- vagy mezőgazdasági utak, ösvények mentén haladnak –, de sok esetben nem lehet tudni, hogy az adott te-

riület (mezőgazdasági vagy erdő) kinek a birtokában van, és megtörtént, hogy néhány évvel ezelőtt még erdőben haladó szakaszon kitermeltek a fákat – kivágták a jelzett fákat – tönkretéve az útvonalat. Mi több – tette hozzá a képviselő –, azt is tapasztalta, hogy sokszor a kivágott parcella helyén a munkások temérdek pillepalackot, autógumit és üzemanyagpalackot hagytak, amelyeket a természet szerető önkéntesek kellett összeszedjenek. Azt is elmesélte, hogy a Medgyes bike maraton szervezők az erdőben haladó útvonal használatáért az erdészeti hivatal személyenként 10 lejes díjat számolt fel, holott korábban a szervezőknek kellett megtisztítani az erdőt a szeméttől.

A jogszabállyal az eddigi tájékozódása és a tereptapasztalatok során felmerült három kérdéskört rendezne a képviselő. Az egyik arra vonatkozna, hogy kik és milyen körülmények között építhetik ki és tarthatják karban az útvonalakat, ebben milyen szerepe van a helyi struktúráknak – polgármesteri hivatalok – vagy az állami szervezetek-

Christine Tellmann

nek – erdészet, rendőrség, helyi rendőrség. Milyen hivatalos egyezmény alapján felügyelnek az adott útvonalakra, ki bírsághozhat a kihágások esetén? A továbbiakban a digitális érában előmozdítaná az információcserét a területen, ugyanis ezekről az útvonalokról számítógépes nyilvántartás készül, aminek alapján bármilyen változás jelezhető, értesíthető az érintett szervezetek, és így elkerülhető az olyan esetek, amikor akár erdőkitermelés, vagy az adott terület felhasználásában hozott változás miatt felszámolják a jelzett útvonal egy szakaszát.

A képviselő elmondta, azzal, hogy az említett konkrét esettel felkereste a mezőgazdasági minisztert és a minisztériumhoz tartozó ügynökség vezetőjét, csupán az első lépést tette meg a jogszabály-kezdeményezés terén. A továbbiakban tárgyalna minden érintett szaktárcával, a környezetvédelmi, a turisztikai és sportminisztériummal, és szívesen találkozna azon civil szervezetek képviselőivel, akik foglalkoznak hasonló útvonalak kijelölésével, karbantartásával, vagy akár az említett sportvetélkedők szervezőivel. Tudomása szerint 2017-ben szerveztek nyilvános vitát egy hasonló jogszabály-kezdeményezésről, de a folyamat elakadt, mert nem tudták megállapítani, hogy dombvidéken balesetkor

kinek a felelőssége a mentés, illetve szervezett túrák esetén kit terhel a felelősség medvetámadás, pástorkutya-agresszió vagy hasonló kellemtelenség esetén, vagy netán vadászati balesetkor, hiszen mi lesz akkor, ha valamelyik vadásztársaság területén halad az útvonal, és eltéved egy golyó?

Mindezek mellett az sem mellékes – tette hozzá a képviselő –, hogy Románia közel 30 milliárd eurót kap a Covid-19-járvány okozta gazdasági károk felszámolására, az alapokból a turizmus fellendítésére is lehetne fordítani pénzeszegeket, így talán a pályázatokba a vidéki turizmus is belefoglalható, amelynek jelentős része az útvonalak kiépítése, programok szervezése, azonban nincsen erre vonatkozó jogszabály. Az uniós pályázatok esetén fontosak a tulajdonviszonyok, a szerkezeti és a szervezeti háttér, a jogszabállyal talán ezt is rendezni lehetne.

Szeben megye az idén a gyalogtúra évének (Anul drumeților) a házigazdája, így a medgyesi képviselő reméli, hogy ez a rendezvénysorozat – a járvány megszorítások enyhítését követően is – a figyelmet az általa felhozott témákra tereli, és sikerül valami intézményes megoldást találnia, hiszen Románia kiaknázatlan turisztikai potenciállal rendelkezik. Nemcsak Erdélyben, hanem az ország más vidékein is érdemes ennek kiaknázásáért összefogni.

Fotók: Facebook/Medias Bike Marathon

NÉPÚJSÁG SPORT

Szerkeszti: Farczádi Attila 1183.

Az Újpest vendégeként nyert az MTK

Az MTK Varga Roland duplájának is köszönhetően 3-1-re nyert az Újpest vendégeként a labdarúgó OTP Bank Liga 31. fordulójának szombati játéknapján.

Gyorsan vezetést szerzett az MTK, amely ezt követően átengedte a területet a lila-fehéreknek, akik ugyan többet birtokolták a labdát, de sokáig nem tudtak veszélyes helyzeteket kialakítani. A hazaiak végül egy 11-essel egyenlítették nem sokkal a szünet előtt.

A fordulást követően is a lila-fehérek futbaloztak mezőnyfölényben, de a támadóharmadban szinte teljesen veszélytelenek voltak. Ezzel szemben a vendégek, ha kevesebbet is, de jóval veszélyesebb támadásokat vezettek, Varga Ro-

Fotó: Az MTK honlapja

Jegyzőkönyv

Labdarúgó NB I., 31. forduló: Újpest FC – MTK Budapest 1-3 (1-1)
Budapest, Szusza Ferenc Stadion, zárt kapus, vezette: Zierkelbach.
Gólszerzők: Junior Tallo (35., 11-esből), illetve Schön (7.), Varga R. (76., 93.).
Kiállítva: Kutrumpisz (86.).
Sárga lap: Kutrumpisz (43., 86.), Kastrati (52.), Beridze (53.), Onovo (57.), Simon K. (61.), illetve Mijatovic (35.), Varju (46.), Varga R. (85.).
Újpest FC: Banai – Kastrati, Kutrumpisz, Risteovski, Antonov (64. El Ghanassy) – Simon K. (71. Bacsa), Mitrovic, Onovo, Csongvai (65. Szakály P.) – Junior Tallo, Beridze (75. Cerqueira)
MTK Budapest: Mijatovic – Alho (81. Ikenne-King), Perkovic (74. Palincsár), Nagy Zs., Ferreira, Herrera – Varju, Cseke – Prosser (89. Balázs), Schön (81. Vancsa) – Varga R.

land szép góljával pedig negyedórával a vége előtt újra megszerezték a vezetést. A ráadás már emberhátrányban lévő Újpest pillanataiban az exferencvárosi csatár második találatával eldöntötte a három pont sorsát az ekkor már emberhátrányban lévő Újpest ellen.

Eredményjelző

* **NB I., 29. forduló:** Puskás Akadémia FC – MTK Budapest 3-0, Budapest Honvéd – MOL Fehérvár FC 2-3; 30. forduló: MTK Budapest – Kisvárdai Master Good 0-1, Diósgyőri VTK – Puskás Akadémia FC 2-1, Mezőkövesd Zsóry FC – MOL Fehérvár FC 1-3, Paksi FC – Budapest Honvéd 2-0; 31. forduló: Puskás Akadémia FC – ZTE FC 1-4, Kisvárdai Master Good – Diósgyőri VTK 0-1, Újpest FC – MTK Budapest 1-3.

* **NB II., 33. forduló:** WKW ETO FC Győr – Debreceni VSC 2-4, DEAC – FC Ajka 0-1, Kaposvári Rákóczi FC – Vasas FC 1-2, Pécsi MFC – Szeged-Csanád Grosics Akadémia 1-1, Soroksár SC – Gyirmót FC Győr 0-1, Dorogi FC – Szolnoki MÁV FC 1-1, Nyíregyháza Spartacus FC – BFC Siófok 1-2, Budaörs – Kolorcity Kazincbarcika SC 3-2, Békéscsaba 1912 Előre – Szombathelyi Haladás 1-2, Aqvital FC Csákvár – Szentlőrinc 1-2; 34. forduló: Vasas FC – Pécsi MFC 3-0. Az élcsoport: 1. Vasas 71 pont/34 mérkőzés, 2. DVSC 67/33, 3. Gyirmót 63/33, 4. PMFC 60/34.

A tabella

1. Ferencváros	30	20	9	1	63-19	69
2. Puskás AFC	31	17	4	10	45-38	55
3. Fehérvár FC	30	14	8	8	60-35	50
4. Paks	30	12	8	10	62-55	44
5. MTK	31	11	9	11	42-41	42
6. Kisvárdai	31	11	9	11	25-35	42
7. Újpest	31	11	5	15	41-63	38
8. Mezőkövesd	30	10	8	12	32-41	38
9. ZTE	31	10	6	15	54-53	36
10. Honvéd	30	8	9	13	42-44	33
11. Diósgyőr	31	9	5	17	34-49	32
12. Budaörs	30	7	6	17	32-59	27

Az OSK nem tudta megakasztani a címvédésre pályázó CFR-t

Bálint Zsombor

Sokadik próbálkozásra sem tudta legyőzni a Kolozsvári CFR-t a labdarúgó 1. ligában a Seps OSK, amely utóbbinak valóságos mumusává vált. Pedig, az előző sepsiszentgyörgyi – szintén 0-1-es – vereséghez hasonlóan, most sem játszott alárendelt szerepet.

Gyakorlatilag nem volt kapujelenet a mérkőzés első felidejében. A labdát az OSK birtokolta valamivel többet, ám egyik fél sem tudott átörömi az ellenfél jól szervezett védelmén. Ha mégis meg kell említeni valamit, a 15. percben előbb Costache próbálkozott egy fél olóval, majd szinte azonnal Safranko föléfújt. Amikor azonban a sima gól nélküli félidő vége felé haladtunk, derült égből mennykőként csapott be egy büntető. A tizenegyest Dimitrov kezése miatt ítélte Kovács István, ám a szabadrúgás, amelyből a labda a bolgár háttvéd kezén akadt el, a nagyarányú játékvezető lelkén szárad. Costache esett el Păun mellől, anélkül hogy az utóbbi bántotta volna, és ráadásul sárga lapot is kapott. A büntetőt Deac végezte el, és a labda egy fücsomón megpattanva jutott át Niczuly karjára, és került a hálóba (0-1).

A második félidőben kreatívabb középpályások beküldésével próbálkozott Grozavu, és az OSK saját tizenhatosába kényszerítette a kolozsváriakat. Nem véletlen azonban, hogy a CFR védelme számít a legjobbnak a bajnoki mezőnyben. Így is kimaradt két hatalmas lehetőség a sérült Arlauskis helyére beállt Bălgrădean kapuja előtt. Előbb Ștefănescu emelte át a kolozsvári kapuson, ám a hosszú sarok mellé, majd Safranko fejese szállt centiméterekkel fölé.

Az utolsó húsz percben felbomlott a taktikai rend, így az addig

Fotó: A Seps OSK közösségi oldala

helyzetek nélkül vezető CFR előtt is megjelentek a lehetőségek. A 82. percben Niczuly kétszer is remekül lépett közbe Rondon előtt, majd Costache 16 méteres lövése süvített el kevéssel a hosszú sarok mellett. A 88. percben Eder hagyta ki az utolsó OSK-helyzetet, a hosszú sa-

rokba tartó lövése a vonal előtt elakadt egy védő lábában.

Tegnap a Seps OSK a FCSB otthonába látogatott (a mérkőzés lapzárta után fejeződött be – a szerk.), amikor még nagyon friss a puskaporos sepsiszentgyörgyi találkozó emléke. A CFR pedig hazai pályán

folytathatta volna menetelését a kemény diónak bizonyult, a Gébajnoki cím megvédése irányába, pész utcaiak hazai pályán kikap- azonban a CSU Craiova ezúttal túl tak.

Eredményjelző

1. liga, rájátszás:

* **felsőház, 1. forduló:** Bukaresti FCSB – Botosáni FC 2-1, Kolozsvári CFR 1907 – Academica Clinceni 3-0; 2. forduló: Botosáni FC – CSU Craiova 1-1, Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Kolozsvári CFR 1907 0-1, Academica Clinceni – Bukaresti FCSB 0-2; 3. forduló: Kolozsvári CFR 1907 – CSU Craiova 1-2.

* **alsóház, 2. forduló:** FC Argeș Pitești – Chindia Târgoviște 0-1, Jászvásári CSM Politehnica – FC Voluntari 0-1; 3. forduló: Aradi UTA – Nagyszebeni Hermannstadt 0-1, Medgyesi Gaz Metan – Bukaresti Dinamo 1948 4-1, Gyurgyevói Astra – FC Argeș Pitești 0-1.

2. liga, rájátszás:

* **felsőház, 4. forduló:** CS Mioveni – Temesvári ASU Politehnica 4-0, FK Csíkszereda – Dunărea 2005 Călărași 1-2, Universitatea 1948 Craiova – Bukaresti Rapid 1-0; 5. forduló: Temesvári ASU Politehnica – FK Csíkszereda 0-1, Bukaresti Rapid – CS Mioveni 1-1. **Az élcsoport:** 1. Universitatea 1948 Craiova 45 pont/4 mérkőzés, 2. Rapid 43/5, 3. Mioveni 42/5.

* **alsóház, A csoport, 4. forduló:** Temesvári Ripensia – Kolozsvári U 2-1; 5. forduló: Zsilvásárhelyi Pandurii Lignitul – Temesvári Ripensia 0-3, Kolozsvári U – Bukaresti Metaloglobus 2-0, CSM Slatina – Konstancai Farul 1-3. **Az utolsó helyeken:** 6. CSM Slatina 19 pont/5 mérkőzés, 7. Zsilvásárhelyi Pandurii Lignitul 14/4.

* **alsóház, B csoport, 5. forduló:** Bodzavásári Gloria SCM – Bákói Aerostar 3-0. **Az utolsó helyeken:** 6. Unirea 04 Slobozia 24 pont/3 mérkőzés, 7. Bákói Aerostar 10/4.

A felsőház állása

1. FCSB	2	2	0	0	4-1	39
2. CFR 1907	3	2	0	1	5-2	38
3. CSU Craiova	3	1	2	0	3-2	34
4. Seps OSK	2	0	1	1	0-1	24
5. Botosán	2	0	1	1	2-3	22
6. Clinceni	2	0	0	2	0-5	22

Az alsóház rangsora

1. Târgoviște	2	2	0	0	3-0	26
2. UTA	3	2	0	1	2-1	25
3. FC Argeș	3	1	1	1	1-1	24
4. Astra	3	1	1	1	3-2	23
5. Medgyes	3	1	1	1	5-3	21
6. Voluntari	2	1	1	0	2-1	20
7. Viitorul	2	1	0	1	1-1	19
8. Nagyszeben	3	1	0	2	2-5	16
9. Dinamo 1948	3	0	1	2	1-5	15
10. Jászvásár	2	0	1	1	0-1	14

Jegyzőkönyv

Labdarúgó 1. liga, felsőházi rájátszás, 2. forduló: Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Kolozsvári CFR 1907 (0-1)

Sepsiszentgyörgy, városi stadion, zárt kapus. Vezette: Kovács István (Nagykároly) – Radu Ghinguleac (Bukarest), Ovidiu Artene (Vaslui). Tartalék: Marian Barbu (Fogaras). Ellenőr: Irina Mîrț (Bukarest).

Gól: Deac (45. – büntetőből).
Sárga lapok: N. Păun (43.), Ștefănescu (52.), illetve Ben Juszeff (24.), Hoban (54.), Chipciu (73.).

Seps OSK: Niczuly – Dimitrov, Ninaj, Mitrea, Ștefănescu, N. Păun (46. Eder), Vașvari, Fl. Ștefan (66. Aganović), Fülöp Loránd (46. Achahbar), Safranko (73. Rapp), Nouvier.

CFR: Arlauskis (46. Bălgrădean) – Manea, Ben Juszeff, Burcă, Camora, Joca (6. Chipciu), Hoban, A. Păun (79. Soares), Deac (79. Sigurjonsson), Debeljuh (66. Rondon), Costache.

Gólzáporos és fordulatos találkozó Szászrégenben

Szabó Antal-Lóránd

Miután az elmúlt játéknapon idegen környezetben győztesként hagyták el a pályát a Maros megyei rangadón, Răzvan Dan tanítványai ezúttal a csoport egyik biztos kieső együttesét, a Marosújvári CS-t fogadták. A találkozó jó színvonalúnak bizonyult, elismerésre méltó irammal, a két csapat számos gólhelyzetet alakított ki, s a gólok is csak úgy potyogtak.

A vendégek mindjárt a 4. percben jelezték, hogy nem csupán kirándulni érkeztek a hegedük városába: ekkor Socaci bal oldali beadását Tocu mintegy 6-7 méterről fölébólintotta. Miközben a CSM Avântul eléggé magabiztosan uralta a játékteret, a 12. percben, a marosújvári gárda némileg meglepő módon megszerezte a vezetést: ekkor Alexandru Cioară egyedül vezethette rá a labdát Bucin kapuvédőre, könnyedén kicselezte, s a kapu torkából a hálóba továbbított (0-1.) A lecke ezzel fel volt adva. Hét perccel később Bugnar betört a jobb szélen a büntetőterületre, ám a fiatal védő lövése igencsak erőtlenné sikeredett. A hazaiak támadásai a 21. percben érték góllá: ekkor a tapasztalt Bujor ajtóablak helyzetben, mintegy 10-11 méterről kapusfás gólt lőtt (1-1). Az egyenlítő találat valósággal fel-

villanyozta a régenieket, s lendületes, tetszetős támadásaik szűk három perc alatt két gólt is eredményeztek: először Bujor egy meszteri, látványos mozdulattal bevette Ignat kapuját (30., 2-1), majd miután ugyanabban a mozzanatban Harkó Károly közvetlen közelről két ízben is naggyá tette a vendégek kapusát, harmadszor már nem hibázott, s a kapuba kotorta a labdát (33., 3-1). Ezek után úgy tűnt, hogy a CSM Avântul megtöri a hazai pálya „átkát”, s egy könnyed, nagyarányú győzelmet könyvelhet el – de nem így történt.

A második játékrész első másodperceiben a vendégek lefáradtak a kétgólos hátrányukból: ekkor Tocaci zavartalanul roboghatott a bal szélen, A. Cioarához továbbított, aki teljesen egyedül maradván, mintegy 6 méterről, lazán Bucin kapujába küldte a pöttyöst (3-2). Ettől a pillanattól kezdve, nyugodtan ki lehet jelteni, hogy a mérkőzés végéig a CSM Avântulnak nem volt védelme! Leginkább a bal szél változott igazi sugárúttá, amittől azonban a jobb oldal sem állt túlzottan messzire. A középső „falsorban” is hatalmas volt a bizonytalanság és a fejetlenség... Az általában magabiztos és higgadt Merdariura nem lehetett ráismerni, D.Chirilă pedig a 65. percben lecsérélték. Ezek után korántsem

számított meglepetésnek, hogy az 55. percben a folyamatosan támadó és veszélyeztető vendégek kiegyenlítették: Domşa egy jól eltalált lövéssel kilötte a hosszú sarkot (3-3)! A házigazdák mintegy tíz perc elteltével találtak magukra, s miután a 63. percben a fiatal Serbănați kecsgetető szögből, csupán centiméterekkel tévesztett célt, egy perc elteltével Bujor zavartalan helyzetben, higgadtan továbbított Ignat kapujába, vezetéshez juttatva csapatát, ugyanakkor mesterhármának is örülhetett (4-3).

A marosújvári gárda azonban nem adta fel a küzdelmet, s kihasználta a szászrégeni védelem megengedhetetlen és megdöbbentő gyengeségeit: miután szinte minden második támadásuk hatalmas veszélyt eredményezett a szászrégeni kapu előterében, a 74. percben egy hihetetlen, ám a játék képe alapján a marosújvári gárda által teljesen megérdemelt 4-4-es döntelent mutatott a pálya öreg eredményjelzője: ekkor egy újabb ellentámadást követően R. Frențiu közelről Bucin hálójába küldte a játékszert. Mindössze egy perccel később a gólzápor tovább folytatódott: ekkor Covaciu hajszálpontosan elvégzett bal oldali szögletét követően Truța, a hazaiak lelkes és folyton hajtó csapatkapitánya,

Jegyzőkönyv

Labdarúgó 3. liga, IX. csoport, 17. forduló: Szászrégeni CSM Avântul – Marosújvári CS 5-4 (3-1)

Szászrégen, Avântul-stadion: mintegy 80 néző, napsütéses időjárás.

Vezette: Herczeg Leopold (Bács, Hunyad megye) – Adrian Iancău (Kisderzsida), Ștefan Bârjac (Paușa).

Ellenőr: Hompóth Dezső (Székelyudvarhely), Székely Zoltán (Nagybánya).

Gólszerzők: Bujor (21., 30., 64.), Harkó (33.), Truța (75.), illetve: Cioară (12., 46.), Domşa (55.), Frențiu (74).

CSM Avântul: Bucin – Bugnar (46. Șerbănați), Merdariu, D. Chirilă (65.Z. Crișan), Truța, S. Luca, Harkó, Covaciu (90. Chirtes), Murar, R. Moldovan, Bujor.

Marosújvári CS: Ignat – Isac, Haiduc, Uța, Király, Socaci, Guț (46. Cunțan), Domşa, Chișu (46. R. Frențiu), Tocu, Cioară (87. Cristea).

mintegy 7-8 méterről védhetetlen fejjel bevette Ignat kapuját (5-4). A meccsnek azonban ezzel nem volt vége, a vendégek újra egyenlíthettek volna, ám Cioară és Guț gólhelyzeteinél a hazaiak hálóra óriási bravúrral lépett közbe! Az emlékezetes összecsapás Avântulhellyel zárult: ekkor a tehetséges, mindössze 17 esztendőes Serbănați, mintegy 12-13 méterről, egyedül a kapussal Ignatot vette célba, aki lábbal háritott.

A Hunyad megyei játékvezető

hármas sípszava az Avântul nyögvenyelős, nagy izgalmak közepette megszerzett győzelmét szentesítette, s egyben az első diadalt a tavaszi visszavágóban hazai környezetben. Mindez Bucin bravúros, második félidői közbelépései nélkül aligha valósulhatott volna meg! A pénteki siker egyben azt is jelenti, hogy a szászrégeni együttes az utolsó játéknapi eredményétől függetlenül a bajnoki tabella 3. fokán zárja a 2020–2021-es labdarúgóidényt.

A sereghajtó ellen sem tudott nyerni az Unirea 2018

Bálint Zsombor

Kiválóan kezdte a tavaszi idényt, aztán mély hullámvölgybe került a Nyárádtói Unirea 2018 a labdarúgó 3. liga IX. csoportjában. Négy vereség után zsinórban a mindössze 5 pontos sereghajtó Alsógárd otthonában sem tudott nyerni.

Több kapufát is fel lehetett jegyezni az Alsógárdi Industria – Nyárádtói Unirea 2018 mérkőzés első félidőjében, azonban gól nem esett. Aldea már a 2. percben megrezgettette a hazai kapufát. A házigazdák részéről Tripșa a 26. percben találta el a léceket, majd a 40. percben Petriș kapufája volt soron. Néhány további lehetőség is kimaradt. Az 5. percben Suciunak kellett kiütnie Vidrăsan lövését, míg a 12. percben Dumbrăvean az utolsó pillanatban blokkolta az egyedül elfutó Bălașt. A 44. percben Suciú lábbal védte Iușan lövését. A második félidő elején Drăgan nem tudta kihasználni Birtalan hibáját. Az alsógárdi Tripșa fölé, a nyárádtói Moț mellélőtt. Rotaru a 89. percben megszerezhetette volna a győzelmet a vendégeknek, de lövését Suciú háritotta, így a meccs 0-0-ra zárult.

A labdarúgó 3. liga történetének legrövidebb idénye (a csapatok csak 18 mérkőzést játszottak az alapszakaszban a járvány miatt) a hét végén zárul. A Nyárádtói Unirea 2018 az utolsó fordulóban pénteken a Tordai Sticla Arieșul fogadja, a tét a rangsor negyedik helye.

Jegyzőkönyv

Labdarúgó 3. liga, IX. csoport, 17. forduló: Alsógárdi Industria – Nyárádtói Unirea 2018 0-0

Alsógárdi labdarúgó-pálya, zárt kapus. Vezette: Eduard Belega (Câmpulung Muscel) – Mădălin Prioteasa (Pitești), Ion Onicescu (Glodeni-DB).

Ellenőr: Iulian Székely (Kolozsvár).

Alsógárd: Suciú – Bălșan, Goța, Potopea, Petrușe, Bălaș (60. Coltor), Morar (83. Hălălae), Goguța, Borsai (83. Anghel), Tripșa (83. Crișan), Drăgan (75. Stan).

Nyárádtó: Eremiaș – Aldea (63. Caliani), Birtalan, Dumbrăvean, Bucur (79. Potor), Trăistar, Vidrăsan (63. Roșca), Pogăcean, Moț, Iușan, Petriș (46. Rotaru).

Eredményjelző

A 17. forduló eredményei: Tordai Sticla Arieșul – Gyulafehérvári Unirea 1924 3-3, Szászrégeni CSM Avântul – CS Marosújvár 5-4, Kudzsiri CSO – Dési Unirea 1-0, CS Vajdahunyad – Kolozsvári Sănătatea 1-1, Alsógárdi Industria – Nyárádtói Unirea 2018 0-0.

A bajnokság állása

1. DÉS	17	13	1	3	39-19	40
2. Kudzsir	17	12	2	3	35-15	38
3. CSM Avântul	17	9	3	5	33-22	30
4. Unirea 2018	17	7	3	7	24-26	24
5. Torda	17	6	5	6	29-25	23
6. Gyulafehérvár	17	6	5	6	26-29	23
7. Sănătatea	17	5	6	6	29-35	21
8. Vajdahunyad	17	5	5	7	18-21	20
9. Marosújvár	17	4	1	12	21-39	13
10. Alsógárd	17	1	3	13	12-35	6

Körvonalazódnak az elődöntők a negyedik ligában

Bálint Zsombor

Gyorsan zajlik az élet az alig újraindult labdarúgó 4. ligában, ahol egy héttel a rajt után már a harmadik fordulót játszották a két csoportban, és ahol körvonalazódnak az elődöntő mezőnye is. Az 1. csoportban három csapat: Kerelő, Búzásbesenyő és Marosludas már gyakorlatilag kiesett. Utóbbi esetében, tekintve az utóbbi években nyújtott teljesítményt, ez meglepőnek számít. Ugyanakkor a 3. forduló legfontosabb csatáját április 29-ére halasztották, noha a kiírásban az szerepel, hogy mérkőzés elhalasztása tilos. Ezen a csoport két legerősebbnek mutatózó csapata mérkőzik meg, de még akár Mezőszengyel is bejuthat az elődöntőbe.

A 2. csoportban a csata két fordulóval a befejezés előtt gyakorlatilag eldöntöttnek tekinthető. Két csapat, az ACS Marosvásárhely és Marosoroszfalu maximális számú pontot gyűjtött, és csak valami csoda folytán előzhető meg.

A két csoport első két helyezettje május 5-én keresztben játszik elődöntőt, a győztesek pedig a május 8-ai fináléban döntenek el, hogy mely csapat képviseli Maros megyét a 3. ligába jutásért kiírt osztályozón.

Eredményjelző

A Maros megyei labdarúgó 4. liga (szükségbajnokság) 2. fordulójának eredményei:

* 1. csoport: Mezőszengyeli Inter – Búzásbesenyői Înfrățirea 3-1, Marosludasi Mureșul – CS Radnót 0-1, Kerelői Mureșul – Marosszentgyörgyi Kinder 0-4.

* 2. csoport: ACS Marosvásárhely – Dicsőszentmártoni Viitorul 2002 10-1, Segesvári CSM – Erdőszentgyörgyi Kis-Küküllő 5-1, Marosvásárhelyi Athletic – Marosoroszfalu Mureșul 0-3.

A 3. forduló eredményei:

* 1. csoport: Búzásbesenyői Înfrățirea – Marosludasi Mureșul 3-3, Kerelői Mureșul – Mezőszengyeli Inter 0-5. A CS Radnót – Marosszentgyörgyi Kinder mérkőzést április 29-én rendezik.

* 2. csoport: ACS Marosvásárhely – Segesvári CSM 2-0, Erdőszentgyörgyi Kis-Küküllő – Marosoroszfalu Mureșul 0-2, Marosvásárhelyi Athletic – Dicsőszentmártoni Viitorul 0-3.

Ploiești marad a legveszélyesebb ellenfél

Bálint Zsombor

Lejátszották a ploiești-i csapatokban felbukkant koronavírusos fertőzések miatt elhalasztott torna mérkőzéseit. A találkozót Bukarestben rendezték meg, és gyakorlatilag egyetlen találkozónak volt jelentősége, a Bukaresti Știința és a CSM Ploiești közöttinek. Utóbbi, amely két hete vereséget szenvedett a Bukaresti Rapidtól, ezúttal nyerni tudott a mezőny egyik jó csapatának számító Știința ellen, így az egyetlen maradt a bajnoki szereplők között, amely elveheti a CSU Medicinától az alapszakasz első helyét. Hiába van ugyanis egy veresége, míg a marosvásárhelyiek veretlenek, ha a közvetlen mérkőzés

megnyerik, egyenlő pontszámnál övük az első hely.

A döntőnek is beillő találkozót a CSU Medicina és Ploiești között május 8-án játsszák, a sportági szövetség egyelőre sem helyszínt, sem kezdési időpontot nem közölt, bár igen nagy a valószínűsége, hogy Ploiești-en mérí majd össze erejét a két csapat. A torna többi mérkőzésének nincs gyakorlati jelentősége. Igaz, az alapszakasz-győzelem is csak lélektanilag fontos, hiszen a döntő tornát, amelyen a legjobb hat csapat vesz részt, nulláról kezdik. Bár a döntő torna időpontját nem közölték, tekintve, hogy a kiírás május hónapot emleget, és szerdától vasárnapig játszanak, borítékolható a május 21–25. időszak.

Eredményjelző

Kosárlabda 1. liga, elmaradt mérkőzések (Bukarest): CSM Ploiești – Bukaresti Lumina Wolves 92:54, CSU Ploiești – Bukaresti Știința 28:106, CSU Ploiești – Bukaresti Lumina Wolves 50:90, CSM Ploiești – Bukaresti Știința 90:76.

Elhunyt Monspart Sarolta, a nemzet sportolója

Hetvenhat éves korában, szombat reggel, hosszan tartó, súlyos betegség után meghalt Monspart Sarolta, a Nemzet Sportolója címmel kitüntetett futólegenda.

Monspart Saroltát tavaly március 31-én javasolták a Nemzet Sportolói társaságuk új tagjának, azután, hogy az olimpiai aranyérmes úszó, Székely Éva február 29-ei halálával megüresedett egy hely a tizenkettőből. Az első magyar világbajnok tájfutó, a magyar amatőr futóélet egyik legnagyobb alakja 2020. április 21-én lett hivatalosan tagja a Nemzet Sportolói társaságnak.

Monspart Sarolta 34-szeres tájfutó magyar bajnok volt, de kipróbálta magát sífutásban is, amelyben hatszor lett országos bajnok. Az 1970-es tájfutó világbajnokságon ezüstérmét szerzett váltóban, 1972-ben azonban már első magyarként övé lett az egyéni világbajnoki cím. 1976-ban világbajnoki bronzérmét nyert a magyar tájfutó váltóval, és még ugyanebben az évben első nem skandinávként megnyerte a Svédországban rendezett ötnapos tájfutó versenyt, az O-Ringent.

Maratonfutásban is kiváló eredményeket ért el. 1972-ben hazai sporttörténelmet írt, amikor elindult a csepeli maratonon, nők ugyanis addig nem indulhattak a klasszikus számban. A versenyt nemcsak lefutotta, hanem három órán belüli idejével Európa

Fotó: MTI/Kozticsák Szilárd

leggyorsabb női maratonfutója lett, 1976-ban elért 2:48:22 órás ideje 1982-ig magyar csúcstól.

Monspart 1980 és 1990 között a magyar tájfutó-válogatott szövetségi kapitányaként tevékenykedett, az 1990-es években a Nemzetközi Tájfutó-szövetség elnökségi tagjaként az elitprogramok – világbajnokságok, világversenyegek – szervezéséért felelt. 2012-ben a Magyar Olimpiai Bizottság alelnökévé választották. Dolgozott az Országos Egészségfejlesztési Intézetben, 2004 októberéig a Wesselényi Miklós Sport Közalapítvány elnöke, 2009–2011 között a Nemzeti Szabadidősport Szövetség elnöke volt.

Csíki Zsolt a Marosvásárhelyi TVR-ben

Ma 17.05 órától a Marosvásárhelyi TVR Sípszó után című sportműsorának meghívottja Csíki Zsolt. Az edző-igazgatóval Szucher Ervin a Marosvásárhelyi Szász Albert Sportlőceum helyzetéről, kilátásairól, terveiről beszélget.

Lőrincz Tamás négyszeres Európa-bajnok

Fotó: MTI/Kovács Tamás (archív)

A kötöttfogásúak 77 kilogrammos kategóriájában szereplő Lőrincz Tamás pályafutása negyedik Európa-bajnoki címét szerezte meg szombaton a varsói birkózó-kontinensbajnokságon, miután a fináléban legyőzte török ellenfelét.

A világbajnoki címvédő magyar klasszis pénteken a román Ilie Cojocarit, a horvát Antonio Kamenjasevicet és a fehérorosz Csimur Bergyit is fölényesen verte, majd a négy között a vb-ötödik német Michael Felix Widmayert is könnyedén, 5:0-ra győzte le. A szombati fináléban az U23-as Eb-győztes török Yunus Emre Basar várt rá, aki nem tudott komolyabb ellenállást kifejteni Lőrincz korábbi riválisainál.

A mérkőzés első másfél perce a szokásos kötöttfogású forgatókönyvet hozta, állásból keményen küzdöttek a felek, ám akciót nem csináltak. Az látható volt, hogy Lőrincz uralja a szőnyeget, ezt a bírók is így értékelték, ezért Basar intették (1:0), és neki kellett lemennie parterhelyzetbe, ahonnan a magyar remekül emelte ki és dobta el (3:0). Az akció végén ugyanakkor a török kicsúszott a fogásból, félő volt, hogy vissza tud fogni, ám

Lőrincz „észnel volt”, és időben reagált, így 3:0-ról folytatták a felek, majd mentek pihenőre.

A második menetben a töröknek kellett volna mennie előre, de a magyar látványosan erősebb volt nála, végig ő tolta előre Basart, akit alig egy perc után ismét intettek (4:0), ez pedig megpecsételte a sorsát. Lentől ugyanis ismét nem tudta kivédeni a magyar emelését, majd dobását sem, amely után a hátán puffant (8:0) a szőnyegen, ez pedig négy pontot ért, és egyúttal a meccs végét jelentette, mivel Lőrincz elérte a technikai tushoz szükséges különbséget.

Az olimpiai ezüstérmes Lőrincz Tamás a nemzetközi birkózás egyik legnagyobb alakjává nőtte ki magát az elmúlt másfél évtizedben. Eb-n ez volt a nyolcadik érme és a negyedik aranya (2006 – 66 kg, 2013 – 66 kg, 2014 – 71 kg, 2021 – 77 kg), összességében pedig a 14. alkalommal állhat világversenyt dobogóján.

Lőrincz aranya a magyar küldöttség második varsói érme, miután pénteken Sastin Marianna (62 kg) második lett.

Negyedik lett a Sopron a női kosárlabda Euroligában

A Sopron Basket fordulatot találkozó 64:58-ra kikapott a török Fenerbahcétől a női kosárlabda Euroliga isztambuli négyes döntőjének vasárnapi bronzmérkőzésén, így negyedikként zárt.

A negyedik Final Fourjukban szereplő soproniak a pénteki elődöntőben remek első félidő után 72:61-re kikaptak a spanyol Sala-

mancától, így a vasárnapi helyosztón a bronzcsatában voltak érdekelték a járványhelyzet miatt üres Volkswagen Arenában. A 13-szoros magyar bajnok számára rossz hír volt, hogy az év védőjátékosává választott Gabby Williams sérülés miatt nem állt rendelkezésre.

A Fenerbahce az idény legjobbjává választott ukrán Alina Jagu-

pova révén 9-1-gyel kezdett, Gáspár Dávid vezetőedző együttese nyolc perc alatt csak öt pontot hozott össze. A házigazdák már a nyitónegyedben 13 pontos előnyre tettek szert, ekkor az exsoproni Kayla McBride is megvillant néhányszor.

A folytatásban a negyedik török triplával 18 pontra nőtt a különbség, majd Czukor Dalma bedobta az első magyar hármast. Ettől mintha beindult volna a magyar gépezet, fokozatosan csökkent a távolság, miközben az olimpiai bronzérmes és Európa-bajnok szerb Jelena Brooks és az amerikai Briann January is elkapta a fonalat. A nagyszünetben már csak 36:31-re vezettek az isztambuliak.

Térfélcseré után a szerb Tina Krajisnik remekléseivel két pontra olvadt a hátrány (40:42), és megmaradt a magyarok lendülete, nem hagyták a túldalolon kibontakozni Jagupovát. A 46:47-ről induló zárószakaszban a zöld-sárgáknak három labdájuk is volt

ahhoz, hogy átvegyék a vezetést, de a törökök két hármassal lehűtötték a kedélyeket. Gáspár Dávid időkéresekkel próbálta megfékezni a 0-10-es hazai rohamot, de négy perccel a vége előtt 49:59 állt az eredményjelzőn. Egy 5-0-s sorozat újra visszahozta a soproni reményeket, de Jasmine Thomas triplája

ismét az ellenfélnek kedvezett. A hajrá így már nem alakult szoroson, a magyarok remekül helytállva végül alulmaradtak a bronzcsatában.

A Sopron negyedik Final Fourjában – egy ezüst mellett – harmadszor küzdhetett a harmadik helyért, és ezúttal is kikapott.

Jegyzőkönyv

Női kosárlabda Euroliga, bronzmérkőzés: Fenerbahce (török) – Sopron Basket 64:58 (22-9, 14-22, 11-15, 17-12) Iztambul, 100 néző. Vezette: Csender (romániai), Velikov (bolgár), Dahra (francia). Fenerbahce: Thomas 8/6, McBride 15/6, Jagupova 11/3, Sabally 13/3, Vaughn 12, cserék: Stokes 2, Cakir, Canitez, Zandalasini 3/3, Nicholls. Sopron: Fegyvernek 3, January 5, Walker 7/3, Brooks 21/3, Krajisnik 17, cserék: Határ 2, Czukor 3/3, Varga A. Kipontozódott: January (33.), Brooks (40.).

Megvédte címét a Jekatyerinburg

A legutóbbi bajnok Jekatyerinburg nyerte meg a női kosárlabda Euroligát, miután az isztambuli négyes döntő vasárnapi fináléjában 78:68-ra legyőzte a spanyol Salamancát. Az orosz csapat sorozatban harmadik bajnoki címét gyűjtötte be, miután 2018-ban és 2019-ben Sopronban aranyérmét szerzett, tavaly pedig a koronavírus-járvány miatt félbeszakadt az idény. Az urálik 2016-ban is Iztambulban ünnepezhettek, és a Dinamo Kurszk 2017-es menetelésén kívül eddig csak ők nyerték meg veretlenül a sorozatot.

Fotó: Sopron Basket

2021 a tervezés éve Maros megyében, biztos alapokra építünk

Jóváhagyták Maros megye 2021-es évre szóló költségvetését

A Maros Megyei Tanács csütörtöki ülésen elfogadta Maros megye 2021-es költségvetését. A költségvetés összeállításakor három alapelvet tartott szem előtt a megyei önkormányzat: az egészségügyi intézmények további fejlesztése, korszerűsítése, európai uniós pályázatok hatékony leírása, az elkezdett beruházások folytatása, befejezése.

Maros megye idei összesített költségvetése 924.645.000 lej. Ennek több mint 45%-a az országos költségvetésből a kórházaknak jóváhagyott pénzügyi keret. Maros megye idén 499.820.000 lejes saját költségvetésből gazdálkodhat. „Idén az állami költségvetésből 53 millióval kevesebb pénzt kaptunk a működési költségekre, mint amennyire szükségünk van. A törvény értelmében ezeket a kiadásokat biztosítani kell, és ezt meg is tesszük, így a saját bevételeink és a költségvetési többletből származó összeg egy részét ezekre a kiadásokra fordítjuk” - fejtette ki Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke.

Beruházásokra több mint 74,5 millió lejt fordít a megyei önkormányzat, a működési költségekre 326 millió lejt különítettek el, európai uniós pályázatokból 99 és fél millió lejt kapott Maros megye.

Továbbra is prioritás a megyei egészségügyi intézmények fejlesztése.

A Maros Megyei Tanács alárendeltségébe tartozó egészségügyi intézményeknek 10 millió lejt hagyott jóvá a tanácsstület, ebből 2,5 millió lejt karbantartási és javítási munkálatokra fordíthatnak. A Maros Megyei Klinikai Kórház költségvetése több mint 7 és fél millió lejt, további 46 millió lejt közvetlen kormánytámogatásból kapnak a világjárvány leküzdése érdekében hozott védelmi intézkedések kivitelezésére. Az Onkológiai Klinika felújításának befejezésére idén több mint 1,5 millió lejt fordítanak a megyei költségvetésből. A közel 12 millió lejes összértékű beruházáson már az utolsó simításokat végzik, májusban használatba is adják.

Orvosi eszközök beszerzésére idén több mint 2 millió lejt fordít a megyei önkormányzat. A dicsőszentmártoni Gheorghe Marinescu Városi Kórház 3 millió lejt meghaladó költségvetésből gazdálkodhat, amelyből 1 millió lejt javításokra, 400 ezer lejnyi közvetlen kormánytámogatást pedig fejlesztésekre fordíthat.

Az európai uniós alapok lehetőséget adnak a fejlesztésre.

Annak ellenére, hogy idén kevesebb pénzből gazdálkodhat a Maros Megyei Tanács, az uniós források lehetővé teszik új beruházások elkezdését, a folyamatban levő pályázatok további kivitelezését. Összesen 9 európai uniós projekt kivitelezése van folyamatban, ezek összértéke közel 100 millió lejt.

A megyei tanács önrésze 4 millió 33 ezer lejt.

Elkezdett beruházások: a Megyei Tanács ügyfélszolgálati tevékenységének egyszerűsítése, kórházfejlesztés, a Természettudományi Múzeum felújítása, a Kultúrpalota felújítása, a Maros Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Igazgatóság által elindított, a gyerekek alternatív nevelésére vonatkozó program támogatása, a családon belüli erőszak áldozatainak támogatását célzó Vénusz-program, illetve a veszélyeztetett közösségekben élő gyermekek támogatása, a nappali központok által nyújtott szolgáltatások minőségének javításával. Uniós forrásokból valósul meg továbbá a Nyárádtó - Dicsőszentmárton közötti 151B és 142-es jelzésű megyei útszakasz felújítása, valamint a Szeben és Maros megyét összekötő Szentágota - Segesvár közötti 106-os megyei út korszerűsítése.

Idén elindítunk két új, több éven átívelő projektet is.

„Szükség van egy multimodális csomópont kiépítésére, amely a repülőtér, az autópályák és a vasút kereszteződésében összekötné a légi, a közúti és a vasúti teherszállítást. Ennek a projektnek a kivitelezési határideje 2028, idén 190.000 lejt hagyunk jóvá a megvalósíthatósági tanulmány elkészítésére” - fejtette ki Péter Ferenc, a megyei tanács elnöke. Hasonló összeget szavazott meg a megyei testület a Tudásközpont megvalósíthatósági tanulmányának elkészítésére is.

Folytatjuk a megyei úthálózat korszerűsítését.

A 2021-es évre 62,5 millió lejt különítettek el a megyei utak karbantartására, javítására és korszerűsítésére. Idén folytatják a 153C jelzésű megyei út Szászrégen - Laposnya - Hargita megye határa közti 12 km-es szakasz felújítását (50.000 lejt), az útpadka kialakítását, az árkok karbantartását a 135-ös megyei út Marosvásárhely - Nyárádszereda - Sóvárád - Hargita megye határa közti szakaszon (5.200.000 lejt). Kátyúzásra és hídjavításra is sor kerül a 134-es és 153G jelzésű megyei út egy-egy részén (300.000 - 300.000 lejt), betonhid javítására Nyárádgálfalván a 151D jelzésű megyei út részeként, illetve Széplakon a 151B jelzésű megyei út részeként (500.000 - 500.000 lejt).

Idén elkészül továbbá három nagy útszakasz felújításának műszaki terve is: a 151D jelzésű megyei út Nyárádtó-Ákosfava közötti szakaszán, a 152A, 151A és 151-es megyei utak Marosvásárhely - Bánd - Mezősályi - Nagysármás - Beszterce-Naszód megye határa közötti szakaszán, valamint a 135-ös megyei út Marosvásárhely - Sóvárád - Hargita megye határa közötti szakaszán.

A Maros Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Igazgatóság 90.088.000 lejt összköltségvetést kapott.

A csütörtökön elfogadott költségvetés magába foglalja a civil szervezetek számára kiírt pályázatok költségvetési keretét is. A megyei tanács idén 2,1 millió lejt fordít vissza nem térítendő támogatásokra, kulturális, egyházi, szociális, sport- és ifjúsági tevékenységek finanszírozására.

A Maros Megyei Tanács sajtóirodája

Pénzügyminisztérium
Adó- és Pénzügyi Hivatal

Az ANAF közzéteszi a SAF-T műszaki dokumentációját

Az ANAF, annak érdekében, hogy biztosítsa a szabványos adóellenőrzési fájl exportkövetelményekre való felkészülést, felhívja a figyelmet az új SAF-T deklaratív modellbe beépíthető kötelező és választható elemeket részletező dokumentumcsomagra.

A kezdeményezés az átláthatóságra vonatkozó intézményi kötelezettségvállalás keretében valósul meg egyes területeken, a részletes elemzéshez letölthető dokumentumok a következők:

1. SAF-T_Romania_SchemaDefinitionCodes.xlsx – táblázatos formátumban írja le a Romániában a SAF-T adójelentésekhez alkalmazandó SAF-T rendszer felépítését;

2. Romanian_SAF-T_Financial_Schema.xsd – leírja a Romániában a SAF-T jelentésekhez alkalmazandó SAF-T rendszert. A leírás formátuma XML Schema Definition (XSD), és azoknak a vállalatoknak hasznos, amelyek a SAF-T jelentések automatikus előállításához szükséges alkalmazásokat fejlesztenek ki;

3. SAF-T – Structura_D.docx függelék – tartalmazza a Nyilatkozat mellékletét és leírja az összes validálási szabályt az ANAF saját formátumában;

4. SAF-T OECD Schema version 2. – az OECD szabványformátuma.

Hangsúlyozzuk, hogy a www.anaf.ro/Transparency decisional portálon közzétett dokumentumcsomag műszaki jellegű, illetve a kidolgozott dokumentumok megjelenítési formája követte az OECD 2.0 szabványt, mivel ebben a szakaszban az informatikai rendszerek fejlesztőinek szól.

A következő szakaszban, a SAF-T fejlesztési szakaszához kapcsolódó információk jobb terjesztése érdekében, az ANAF online találkozót szervez.

Az Adó- és Pénzügyi Hivatal a Pénzügyminisztérium támogatásával megvalósítja „Az Adó- és Pénzügyi Hivatal kapacitásának növelése a korszerűsítési kezdeményezések támogatására” elnevezésű projektet – 604-es SIPOCA-kód, amely magába foglalja az összes adóalanyra vonatkozó nemzetközi szabványnak megfelelő ellenőrzési fájl (SAF-T) bevezetését.

A SAF-T a digitális átalakulási folyamat fontos része, amely az ANAF más digitalizálási kezdeményezéseivel együtt hozzájárul a hía-adóhiány jelentős csökkentéséhez. Bízunk az üzleti szféra nyitottságában és együttműködésében a projekt, valamint az ANAF más digitalizálási kezdeményezéseinek sikeres megvalósítása érdekében.

A kommunikációs, közkapcsolati és sajtószolgálat

Ami a mai felnőttek fiatalkorában még sci-fi volt...

Oxigént nyert a Marson lévő szén-dioxidból a Perseverance

Oxigént nyert a Marson lévő szén-dioxidból a Perseverance nevű multifunkciós robot, ami az űrkutatók szerint a Marsra álmot ember telepek létesítésének egyik első, történelmi lépése.

Mózes Edith

Hirtelen gyorsult fel a Mars meghódításának első fejezete a harmadik évezred elején. Már nem az a kérdés, hogy lehetséges-e, hanem az egyes részletek kidolgozása, a konkrét akadályok áthidalása és problémák megoldása zajlik. Ami a ma élő felnőttek fiatalkorában még sci-fi volt, az a mai fiatalok számára mindennapi tudomány: megteremteni az emberi lét fenntartható feltételeit az egyelőre még élettelen bolygón.

A Marson elért sikerek hasznosíthatók-e a Földön?

A szén-dioxidból történő oxigénnyerés lehetősége az utóbbi években élénken foglalkoztatja a fizikusokat és kémikusokat, a globális felmelegedés fékezésének egyik lehetőségét látja benne sok tudós. Ha sikerülne a hasznos elemeket kinyerni a földi légkört szennyező szén-dioxidból, akkor csökkenne az üvegházhatást okozó gázok mennyisége is az atmoszférában, így az előny kettős lehetne. Kérdés, hogy a Marson elért sikereket hasznosítjuk-e itt, a Földön, esetleg fordítva történik majd.

Köztudott, hogy oxigén nyerhető molekulák elektrolízisével, így például a víz (H₂O) vagy a szén-dioxid (CO₂) közegébe helyezett fémelektrodák kellő elektromos energia esetén oxigénre és hidrogénre, illetve oxigénre és szénre bontják a molekulákat, elemekre szakitva a vegyületet. Az egyszerűen hangzó módszer problémája, hogy túlságosan energiaigényes. A Marson ráadásul úgy kell megteremteni az emberi lét feltételeit, hogy a bolygó saját adottságai nyújtotta források és lehetőségek kihasználásával fenntartható legyen minden tényező, hosszú távon, kvázi örökre.

Az első termés a Marson: öt gramm oxigén

A Mars-oxigén helyszíni erőforrás-felhasználási kísérlete, a MOXIE (Mars Oxygen In-Situ Resource Utilization Experiment) egy akkora dobozban zajlott, mint egy autó akkumulátora, és a rover jobb első oldalán található. Első menetében a MOXIE öt gramm

oxigént termelt, ami körülbelül tízpercnyi légzéshez elegendő oxigénnek felel meg egy normál tevékenységet végző űrhajós számára.

A MOXIE mérnökei most több tesztet hajtanak végre, és megpróbálják fokozni a teljesítményét. Úgy tervezték, hogy óránként akár 10 gramm oxigént is képes legyen előállítani.

A napfény „csapdába ejtése” jelentheti az egyik megoldást

Magyarországi kutatás is vizsgálja (az MTA-SZTE kutatócsoportja), hogy a hagyományos elektrolízist miként válthatja fel korszerűbb technológia a szén-dioxid bontásakor. A napfény „csapdába ejtése” jelentheti az egyik megoldást, ami a Földön és a Marson is folyamatosan rendelkezésre áll.

A hagyományos fémlemezek helyett az elektrodok félvezetőkből készülhetnek, ezek hasznosítani tudják a napfény energiáját, ami nem csak olcsóbbá, de fenntarthatóvá (megújulóvá) teszik a folyamatot. Földi körülmények között ez a napenergia tárolási módja is egyben, hiszen a gázból nyert szén bármikor és bárhol felhasználható (elégethető) tüzelőanyag lehet. A Marson viszont sokkal értékesebb szerep juthatna a szén-dioxidból nyert elemnek: értékes alapanyagként a távoli bolygón a szénvegyészet alapjául szolgálhatna.

Az egyszerűen leírt laboratóriumi módszer hatásfokának növelése a hétköznapi életben elvárt tömeges szintre egyelőre megoldatlan. Bár napenergiából áramot termelni manapság már nem problémás, kémiai reakciókat fotoelektronikai módszerekkel végrehajtani még finoman szólva is kihívás. Egyelőre a pontos okok keresése, a fizikai és kémiai korlátok feszegetése zajlik.

Még ebben a században öt város létesülne a Marson

A Marson úgy kell megvalósítani az oxigéntermelést, hogy az állandóan, megújuló és folyamatos biztonságban lássa el az emberi telepeket. Már látványtervekben is létezik az az elképzelés, ami szerint még ebben a században öt város létesülne a Marson. Ezek együttes népessége egymillió fő lehet, ha megoldást találnak a projekt fejlesztői a felmerülő problémákra, mint például az oxigén, az ivóvíz és az élelmezés biztosítása marsi körülmények között.

Forrás: Euronews

ADÁSVÉTEL

RABLAPROGRAMBA illő autót vásárolnék. Az elszállítását és forgalomból való törlesztését vállalom. Tel. 0748-882-828. (11581-l)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag és alumíniumredőnyöket, szalagfüggönyöket, belső redőnyöket, szűnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0766-214-586. (11305)

VÁLLALOK garanciával tetőfedést, ács munkát, cserépforgatást, szigetelést, kisebb beltéri és kültéri javítást. Tel. 0750-602-043. (11465)

ENGEDÉLYEZETT személy, vállalkozó javítást, festést, vakolást, járólappal, padlócsomó-lerakást, manzárdkiszítást, tetőfedést Bilka lemezzel, hagyományos cseréppel. Tel. 0743-512-168. (11540)

TETŐKÉSZÍTÉS lemezből, cserépből, ács munka, terasz készítés, garázs felújítás, csatornajavítás, bármilyen kisebb javítás, mindenféle más munka. Tel. 0755-654-115. (11420)

VÁLLALUNK: tetőkészítést, ács munkát, cserépforgatást, tetőfedést lemezzel, cseréppel, festést, meszelést, bármilyen más munkát. Tel. 0742-734-062. (11593-l)

MISSISSIPPI SZÖNYEGMOSÓ
Szőnyegmosás, -szárítás professzionális módon.
Rögzített padlószőnyeg mosása helyszíni kiszállással.
Kanapé-, ülőgarnitúra-tisztítás.
Rendelésért és egyéb információkért hívja bizalommal
a 0799-998-899-es telefonszámot. (65462-l)

VÁLLALOK: ács munkát, tetőfedést, bádógos munkát, teljes tetőfelújítást, Lindab lemezzel tetőfedést, cserépforgatást, tetőfestést, tetőjavítást, ereszcsontra, lefolyó, terasz készítését, lambériázást, külső szigetelést stb. Tel. 0759-570-885. (11624)

VÁLLALUNK: cserépforgatást, újracserépezést, tetőfedést Lindab lemezzel, melléképületek építését, lambériázást, festést, új kerítés készítését, bádógos munkát, ereszcsontra és kéményszegély készítését. Anyagot is biztosítunk. Tel. 0750-662-363. (11502-l)

MEGEMLÉKEZÉS

„Kiket szeretünk, mindenben ott vannak – bármit teszünk és bármit nem teszünk –, bennünk élnek, s míg élünk, meg nem halnak, és tőlük teljes csak az életünk.”

Hálával és szeretettel gondolunk ERSZÉNYI JENŐRE elhunytának második évfordulóján. Szép emléke, szeretete mindig bennünk él. Családja. Nyugodj békében, drága Apukánk! (11631-l)

Az élet csendesen megy tovább, de a fájdalom elkísér bennünket egy életen át.

Fájó szívvel emlékeztünk április 25-én VASS ILONÁRA szül. Zilahi halálának 6. évfordulóján. Nyugodjon békében! Leányai: Edit és Csilla, unokái, valamint dédunokája. (11639)

Te voltál a jóság, a szeretet, téged feledni nem lehet.

Kegyelttel és fájó szívvel emlékezem április 26-án SZÖCS JÓZSEFRE, drága édesapámra halálának 28. évfordulóján. Szép emléket hálás szívvel, tisztelettel őrzöm. Emléke legyen áldott, pihe-nése csendes! Szerető leánya, Székely Katalin és családja. (11643)

RÉSZVÉTNYLIVÁNTÁS

A Hungant Kft. munkaközössége megrendült szívvel búcsúzik szeretett kollégánktól, MÁNDOKI HORTENZIA mérnökötől. Együttérzésünket és őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (-l)

A temető kapuja szélesre van tárva, útjait naponta sok-sok ember járja. Van, aki virágot, mécsesét visz kezében, olyan is, ki bánatot szomorú szívében. Két éve már, hogy ezt az utat járjuk, megnyugvást lelkünkben még ma sem találunk. Sírod előtt állunk, talán te is látod, körülötted van szerető családod. Még fáj, s talán örökre úgy marad, de mindig velünk leszel, az idő bárhogy is halad.

Szomorú szívvel emlékezünk április 26-án TÖKÉS JÁNOSRA halálának 2. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Megemlékezik szerető felesége, gyermekei, édesanyja, testvére, rokonai és barátai. (11642-l)

Marosvásárhelyi 96 FM
Rádió 106,8 FM
Románia 1323 AM
www.marosvasarhelyiradio.ro

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A TIMKO PÉKSÉG üzleteibe alkalmaz ELADÓKAT, valamint SOFŐRÖKET. Érdeklődni a 0756-128-310-es telefonszámon. (65580-l)

ALKALMAZUNK két FÉRFI MUNKAERŐT TEJFELDOLGOZÓ ÜZEMBE – Indlacto Mureș Kft. – napi 8 órai munkaprogrammal. Érdeklődni lehet a Prut utca 10. szám alatt, a cég székhelyén vagy a 0773-316-377-es telefonszámon, 8-16 óra között. (65583-l)

A KOVÁCS PÉKSÉG PÉKEKET és PÉKSÜTEMÉNY-KÉSZÍTŐKET alkalmaz. Ha szeretnél egy jó csapatban dolgozni, ahol megbecsülnek, akkor nálunk a helyed. Munkáért cserébe bónuszok és versenyképes juttatás jár. Jelentkezz a 0741-215-738-as telefonszámon! (65584-l)

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely, Győzelem tér 18. szám,

www.bookyard.ro

therezia®
Mezőpaniti tejtermékek...

Hirdetőink figyelmébe!

A koronavírus-fertőzésveszély miatt kialakult rendkívüli egészségügyi helyzetre való tekintettel felhívjuk hirdetőink figyelmét, hogy hirdetéseket feladhatnak a szerkesztőségben,

a nepujas.ro weboldalon levő

online felületen is, vagy beküldhetik e-mailen

a reklam@e-nepujas.ro címre.

Érdeklődni a 0265/268-854-es

vagy 0742-828-647-es telefonszámon, 9-14 óra között.

Hirdessen Maros megye legolvasottabb napilapjában!

NÉPÚJSÁG

Kényelmesen megetheti online is.

Rovar- és rágcsálóirtás – Fertőtlenítés – Növényvédelmi kezelések

ISO 9001
ISO 14001
OHSAS 18001

Az ÖNÖK
kényelméért
és egészségéért!

A Coral Impex Kft. elérhetősége: Marosvásárhely, 1918. December 1. út
261. sz. 3. lakrész. Tel/fax: 0265/256-004;
e-mail: coralmures@coralimpex.ro; www.coralimpex.ro

radio.kptv.ro